

osobników) – gatunku mchu priorytetowego dla Unii Europejskiej (Natura 2000). W ciągu dwóch dni badań udało się potwierdzić występowanie ponad 60% gatunków mszaków (mchów i wątrobowców) znanych dotychczas z terenu RPN-u lub odkryć kolejne ich stanowiska. Szczegółowe wyniki dokonanej inwentaryzacji, z uwzględnieniem danych ilościowych i ekologicznych, zostaną zaprezentowane we wspólnej publikacji, co stało się już tradycją naszych spotkań. Trzeciego dnia warsztatów mieliśmy okazję poznać jeszcze inny przyrodniczo aspekt Roztocza – lessowe wąwozy Szczepieszyńskiego Parku Krajobrazowego, gdzie największą atrakcją briologiczną okazała się obfita populacja glewika *Phaeoceros carolinianus*. Sesja fotograficzna trwała długo...

W godzinach popołudniowych i wieczornych odbywały się seminaria oraz sesje referatowe i plakatowe, podczas których uczestnicy warsztatów prezentowali założenia i wyniki prowadzonych przez siebie badań. Ogółem przedstawiono 6 referatów oraz 4 plakaty. Pierwszą sesję seminarną poprzedziła minuta ciszy dla uczczenia pamięci dwóch nestorów polskiej briologii, którzy odeszli w tym roku na wieczne briologizowanie: prof. Kazimierza Karczmarza i dr. Mariana Kuca. Wystąpienia i postery oscyływały wokół bardzo różnorodnej tematyki, a ich przewodnią myślą były wybrane aspekty spontanicznych i antropogenicznych przemian środowiska przyrodniczego i ich wpływ na mszaki. Monika Staniaszek-Kik, na przykładzie antropogenicznie zniekształconego kompleksu torfowisk Ługi (Polska Środkowa), zaprezentowała, jakim dobrym wskaźnikiem i miernikiem antropogenicznych zmian siedliskowych mogą być mszaki. Ewa Fudali omówiła, jak w jej rodzinnym mieście – Wrocławiu, dynamicznie zmieniała się brioflora parków na przestrzeni ostatnich 11 lat w aspekcie trwałości populacji gatunków oraz kolonizacji i rekolonizacji dostępnych substratów i siedlisk. Robert Zubel przedstawił wstępne wyniki prowadzonych wraz ze Zbigniewem Maciejewskim badań nad sukcesją roślinności runa i mszaków na buchtowiskach w zbiorowiskach borowych RPN. Ten sam zespół

autorów zaprezentował także dwa interesujące plakaty dokumentujące zależności między brioflorą a dynamiką zbiorowisk roślinnych, w których rozwijają się populacje mchów (bory jodłowe) i wątrobowców (torfowisko Międzyrzeki). Bogato ilustrowane zdjęciami wystąpienie Marii Wojterskiej i Anny Rusińskiej dotyczące zróżnicowania roślinności torfowisk w północnej tajdze w okolicach Archangielska wywołało kilka spontanicznych okrzyków „zróbmy tam następne warsztaty...”. Podczas zebrania Sekcji ustaliliśmy jednak bliższe miejsce przyszłorocznego spotkania. Chcielibyśmy je zorganizować na terenie Gór Świętokrzyskich, a impulsem do tej decyzji był referat Tomasza Paciorka, który przedstawił stan zbadania flory mchów i wątrobowców w Świętokrzyskim Parku Narodowym. W naszym kraju wciąż jest wiele obszarów będących briologicznymi białymi plamami!

Ewa FUDALI, Robert ZUBEL

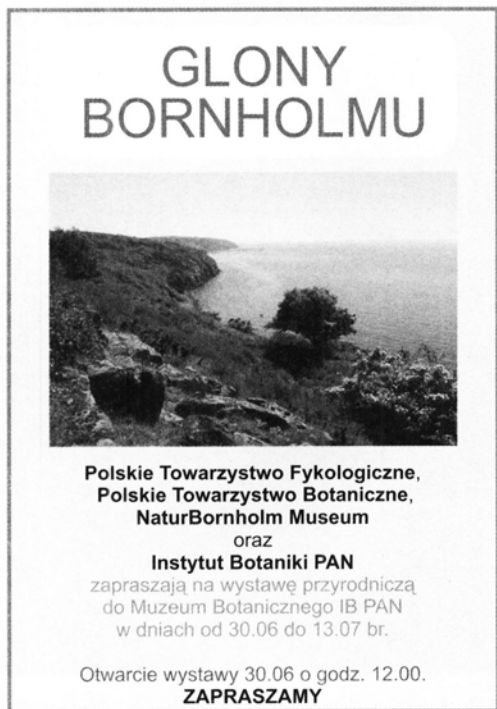
VARIA

BORNHOLMSKIE GLONY W KRAKOWIE

Bornholm's algae in Cracow

Od 30 czerwca do 13 lipca 2011 roku w Muzeum Botanicznym Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie gościła wystawa pt. „Glony Bornholmu” (Ryc. 1). Podróżuje ona od pół roku po Polsce. Jak dotąd prezentowana już była w kilku ośrodkach naukowych, kolejno na Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie, na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, dalej na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, Uniwersytecie Łódzkim oraz ostatnio na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie oraz Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Punktualnie w letnie czwartkowe południe na otwarcie wystawy przybyło około 30 gości,

Ryc. 1. Plakat informujący o wystawie „Glony Bornholmu” w Krakowie (autor J. Kowalska).

Fig. 1. Poster informing about the exhibition ‘Algae in the Bornholm island’ in Cracow (author J. Kowalska).

w tym większość z IB PAN. Otwarcia dokonał prof. Konrad Wołowski, Dyrektor IB PAN, jednocześnie jeden z badaczy Bornholmu. Prof. Wołowski krótko przybliżył zgromadzonym gościom okoliczności, dzięki którym powstała prezentowana wystawa (Ryc. 2).

Badaniami na duńskim Bornholmie kieruje od kilku lat prof. Lubomira Burchardt z poznańskiego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. Na wyspie tej znajduje się NaturBornholm Museum, zajmujące się propagowaniem szeroko pojętej wiedzy przyrodniczej o Bornholmie. Dzięki współpracy Polskiego Towarzystwa Fykologicznego z tym Muzeum liczna grupa polskich fykologów z różnych ośrodków naukowych mogła pod opieką pracowników bornholmskiego ośrodka, dra Finna Hansena i mgr Hanny Piórskiej, prowadzić badania na duńskiej wyspie. W grupie tych badaczy znaleźli się, oprócz wspomnianych

wyżej prof. dr hab. Lubomira Burchardt i prof. dr hab. Konrada Wołowskiego, również prof. dr hab. Barbara Rakowska (Uniwersytet Łódzki), prof. dr hab. Krzysztof Czernaś, dr Barbara Banach, dr Agnieszka Szczurowska i dr Wojciech Pęczuła (Uniwersytet Przyrodniczy, Lublin), prof. dr hab. Jan Matuła i dr Dorota Richter (Uniwersytet Przyrodniczy, Wrocław), dr Ewa Dembowska i dr Marta Luścińska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń), dr Beata Messyasz, dr Maciej Gąbka, dr Paweł M. Owsiany, mgr Łukasz Lamentowicz i mgr Andrzej Rybak (Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań), dr Wojciech Kowalski i mgr Katarzyna Komarzewska (Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny, Szczecin), dr Bożena Jaworska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn) oraz dr Małgorzata Poniewozik (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin). Uczestniczyli oni w dwóch wrześniowych wyprawach na Bornholm w latach 2008 i 2010, w celu zbierania prób glonów, głównie mikroskopijnych. Część glonów była oznaczana i fotografowana tuż po zbiorze za pomocą terenowego mikroskopu, pozostałe po przywiezieniu do Polski. Wyniki badań z pierwszej wyprawy zostały zaprezentowane w formie referatu na XXVIII Międzynarodowej Konferencji Polskiego Towarzystwa Fykologicznego. Anglojęzyczne streszczenie tych badań pt. „Autumn flora of different alga habitats on the Bornholm Island” zamieszczone zostało w tomie konferencyjnym „Book of Abstracts – XXVIII International Phycological Conference ‘Algal biodiversity in ecosystems of protected areas’, 21–24th May 2009, Szczecin – Cieszyń Drawskie” (red. M. Bąk, T. Radziejewska, J. Gazda).

Ekspozycja „Glony Bornholmu” prezentowana w Krakowie dotyczyła wyników badań z pierwszej wyprawy na tę wyspę. Ekspozycja ta została zaaranżowana przez dr Joannę Kowalską oraz lic. Magdalenę Łukaszek z Zakładu Fykologii IB PAN. Składała się z 20 tablic formatu B1 oprawionych w metalowe ramy, które rozmieszczone zostały w dwóch rzędach naprzeciwko siebie (Ryc. 2). Osiem pierwszych tablic po lewej stronie poświęconych było typowo

Ryc. 2. Prof. dr hab. Konrad Wołowski otwiera wystawę w Muzeum Botanicznym Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN (fot. K. Romeyko-Hurko).

Fig. 2. Prof. Konrad Wołowski is opening the exhibition in the Botanical Museum of the W. Szafer Institute of Botany PAS (phot. K. Romeyko-Hurko).

naukowym zagadnieniom. Przygotowane one zostały w języku duńskim, a w prawym górnym rogu każdej z nich dołączone zostało angielskie tłumaczenie w formacie A4. Tablice te przedstawiały kolorowe zdjęcia niektórych spośród ponad 200 prokariotycznych i eukariotycznych glonów zebranych z kilku różnego typu siedlisk, w tym m.in. z płytkiego jeziora, zbiornika zaporowego, torfowiska, rozlewiska z solanką, jak również wyniki badań fizyko-chemicznych ich wód. Tablice umożliwiły gościom zaproszonym na otwarcie wystawy zapoznanie się z różnorodnością glonów występujących na bornholmskich siedliskach. Były również impulsem do wymiany spostrzeżeń. Pozostałe tablice, choć miały mniejsze znaczenie naukowe, były nie mniej interesujące. Przygotował je dr Wojciech Pęczuła, jeden z wymienionych wyżej fykologów, który badanym okazom sinic (*Cyanoprocarvota*), zielenic (*Chlorophyta*) czy euglenin (*Euglenophyta*) nadał artystyczny wyraz. Tablice te pobudziły

wyobraźnię zaproszonych gości, którzy dzielili się ze sobą swoimi wrażeniami i skojarzeniami (Ryc. 3, 4). Na stołach obok tablic położone

Ryc. 3. Goście zebrani na otwarciu wystawy na tle „artystycznych” tablic (fot. M. Łukaszek).

Fig. 3. Guests gathered during the opening of the exhibition against a background of ‘artistic’ plates (phot. M. Łukaszek).

Ryc. 4. Goście zebrani na otwarciu wystawy przy „naukowych” tablicach (fot. K. Romeyko-Hurko).

Fig. 4. Guests gathered during the opening of the exhibition close to ‘scientific’ plates (phot. K. Romeyko-Hurko).

zostały foldery, dzięki którym goście mieli również możliwość zapoznania się z NaturBornholm Museum i samą wyspą (Ryc. 5).

Ryc. 5. Goście zebrani na otwarciu wystawy oglądają foldery o NaturBornholm Museum i Bornholmie (fot. M. Łukaszek).

Fig. 5. Guests gathered during the opening of the exhibition are looking at brochures about the NaturBornholm Museum and the Bornholm Island (phot. M. Łukaszek).

Pamiętką z otwarcia wystawy w Krakowie są zdjęcia, które można oglądać na internetowej stronie IB PAN (www.botany.pl). Po Krakowie wystawa miała jeszcze gościć w Poznaniu, w Ogrodzie Botanicznym i na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza, oraz we Wrocławiu na Uniwersytecie Przyrodniczym. Stamtąd przez Świnoujście planowany jest jej transport do NaturBornholm Museum. Polscy badacze mają nadzieję, że dalsza współpraca z Duńczykami umożliwi dokładniejsze opracowanie flory glonów Bornholmu. Czekamy więc na kolejne wyprawy, ciekawe znaleziska glonów i wartościowe dane, które wzbogacą naszą wiedzę o bornholmskiej przyrodzie.

Joanna KOWALSKA

MIĘDZYNARODOWE STUDIUM DOKTORANCKIE NAUK PRZYRODNICZYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK W KRAKOWIE – HISTORIA I DZIEŃ DZISIEJSZY

International Doctoral Studies of Natural Sciences of the Polish Academy of Sciences in Cracow – past and present

W 2000 roku, po objęciu stanowiska dyrektora Instytutu Botaniki im. Władysława Szafera Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, prof. Zbigniew Mirek wystąpił z inicjatywą powołania środowiskowego studium doktoranckiego i studiów podyplomowych dla nauk przyrodniczych w ramach Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. W tamtym czasie stało się coraz bardziej oczywiste, że – podobnie jak w krajach zachodnich – podstawą kształcenia nowych kadr będą studia doktoranckie. Stworzenie wspólnego Studium Doktoranckiego dla kilku instytutów było ze wszech miar korzystne, upraszczało bowiem sprawy organizacyjne, ograniczało koszty związane z prowadzeniem Studium i stwarzało szansę na łatwiejsze starania o subwencje.

Dnia 2 lutego 2000 roku w Sali Konferencyjnej Instytutu Botaniki PAN w Krakowie przy ul. Lubicz 46 miało miejsce spotkanie, w którym

na zaproszenie Dyrektora IB PAN wzięli udział: prof. dr hab. Janusz Kruk i prof. dr hab. Paweł Valde-Nowak z Zakładu Archeologii Małopolski (Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie), doc. dr hab. Krystyna Szeroczyńska i prof. dr hab. Teresa Madeyska z Instytutu Nauk Geologicznych PAN w Warszawie, prof. dr hab. Jan Środoń i doc. dr hab. Marek Doktor z Ośrodka Badawczego w Krakowie z tegoż Instytutu, prof. dr hab. Janusz Starmach i doc. dr hab. Andrzej Kownacki z Zakładu Biologii Wód PAN, prof. dr hab. Adam Kotarba z Zakładu Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyżyn (Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN w Warszawie), prof. dr hab. Bronisław Wołoszyn i doc. dr hab. Wiesław Krzemiński z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN oraz prof. dr hab. Marian Czarnowski i doc. dr hab. Franciszek Dubert z Zakładu Fizjologii Roślin PAN. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN reprezentowali Dyrektor Instytutu, prof. dr hab. Zbigniew Mirek oraz prof. dr hab. Ewa Zastawniak, proponowana na kierownika Studium. Wszyscy zebrani zgodnie wyrazili wolę powołania Studium Doktoranckiego i Podyplomowego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, a prace organizacyjno-prawno-finansowe powierzono Dyrektorowi IB PAN.

W pierwszym etapie, ze względów proceduralnych, zostało utworzone Studium Doktoranckie przy Instytucie Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie, obejmujące dwie dyscypliny: biologię i ekologię. Przygotowany program Studium, regulamin oraz warunki rekrutacji zostały przedstawione do akceptacji Radzie Naukowej Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie w dniu 22 lutego 2000 roku, a 11 kwietnia tegoż roku zawiadomiono o powołaniu Studium Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, prof. dr hab. Mirosława Handke'go, co w myśl ówczesnych przepisów było warunkiem formalno-prawnym wystarczającym dla zaistnienia i rozpoczęcia działalności.

Po dwóch latach działania Studium przy IB PAN, w listopadzie 2002 roku, zawarto formalne porozumienie pomiędzy Instytutem Botaniki im. W. Szafera PAN, Instytutem Ochrony Przyrody

PAN (do którego w międzyczasie włączono Zakład Biologii Wód), Instytutem Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN oraz Zakładem Fizjologii Roślin im. Franciszka Górskiego PAN w sprawie wspólnego prowadzenia środowiskowego Studium Doktoranckiego Nauk Przyrodniczych Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, działającego ze względów formalnych i organizacyjnych przy Instytucie Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie. Ustalono, że dziedziny objęte programem Studium to: biologia (specjalność: biotaksonomia wszystkich grup organizmów żywych), biogeografia, paleobiologia, różne kierunki biologii doświadczalnej (fizjologia roślin, biotechnologia i in.), podstawy ochrony przyrody (flory, fauny, przyrody nieożywionej i całych ekosystemów) oraz ekologia (pełne spektrum kierunków badawczych).

Dla sprawowania nadzoru merytorycznego nad studium powołano Radę Studium, złożoną z samodzielnych pracowników naukowych wszystkich Instytutów współtworzących Studium, po dwie osoby z każdej placówki. Studium to zostało następnie przekształcone w Międzynarodowe Studium Doktoranckie Nauk Przyrodniczych (MSDNP) PAN w Krakowie, z siedzibą w Instytucie Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie, ul. Lubicz 46, 31-512 Kraków, o czym powiadomiono ówczesnego Ministra Edukacji Narodowej i Sportu, dr Krystynę Łybacką, dnia 15 kwietnia 2003 roku. W działalności Studium kierowano się opracowanym Regulaminem (patrz poniżej). Przekształcenie Studium spotkało się z pełną aprobatą władz Polskiej Akademii Nauk, wyrażoną przez prof. dr hab. Leszka Kaczmarską, ówczesnego Przewodniczącego Wydziału Nauk Biologicznych PAN.

Głównym powodem przekształcenia Studium była chęć przyjmowania doktorantów z zagranicy; ponadto Studium działało bez jakichkolwiek dotacji finansowych, zarówno ze strony Polskiej Akademii Nauk, jak i Ministerstwa, a umiędzynarodowienie jego działalności dawało pewną nadzieję na dofinansowanie przez Komitet Badań Naukowych (w przypadku uczestnictwa doktorantów z zagranicy). W dotychczasowej historii MSDNP PAN miało trzech

takich doktorantów. Byli to: mgr Petr Kočár z Republiki Czeskiej i Darta Klavina z Estonii (Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN) oraz mgr Andrea Pereswiet-Soltan z Włoch (Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN). Dwie pierwsze osoby zrezygnowały w różnym okresie uczestnictwa w Studium.

Utworzenie środowiskowego Studium Doktoranckiego w Krakowie wyprzedziło późniejszą inicjatywę Prezesa PAN, prof. dr. hab. Andrzeja Legockiego z 2004 roku, z zaleceniem uruchamiania studiów doktoranckich w placówkach PAN na obszarze całej Polski. W tym samym roku

stworzono możliwość ubiegania się o stypendia doktoranckie Prezesa PAN przyznawane w kilku wybranych obszarach badawczych. Stypendium to przyznawano na 3 lata w wysokości 2000 zł miesięcznie. Spośród doktorantów MSDNP PAN korzystali z niego: mgr Gabriela Gołębiowska i mgr inż. Małgorzata Chrupek – doktorantki Instytutu Fizjologii Roślin PAN, mgr Jarosław Wilczyński z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN oraz mgr Alicja Kostecka, doktorantka Instytutu Botaniki PAN.

Kandydaci na Studium Doktoranckie zdają egzamin kwalifikacyjny przed komisją, w skład

Ryc. 1. Prof. Zbigniew Mirek, Dyrektor IB PAN (stoi) otwiera w 2006 roku kolejny rok działalności Studium Doktoranckiego w Sali Konferencyjnej im. B. Pawłowskiego, w obecności (od prawej) doc. dr. hab. Andrzeja Skoczowskiego, członka Rady Studium z IFR PAN, prof. dr. hab. Adama Nadachowskiego, Dyrektora ISEZ PAN, kierownika Studium prof. dr. hab. Ewy Zastawniak i jej zastępczyni, doc. dr. hab. Doroty Nalepki (z lewej) (fot. K. Romeyko-Hurko).

Fig. 1. Prof. Zbigniew Mirek, Director of the W. Szafer Institute of Botany, PAS (standing), opens the successive year (2006) of the Doctoral Studium's activity in the Prof. B. Pawłowski Conference Room, W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Cracow. The remaining persons are (right to left): Dr Andrzej Skoczowski, Prof. Adam Nadachowski, Prof. Ewa Zastawniak, Dr Dorota Nalepka (phot. K. Romeyko-Hurko).

Ryc. 2. Kierownik Studium, dr hab. Dorota Nalepka, prof. PAN wręcza doktorantce mgr Agnieszce Kalandyk indeks na inauguracji w 2011 roku w Sali Konferencyjnej Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie w obecności Dyrektora IB PAN, prof. dr. hab. Konrada Wołoskiego (fot. M. Łukaszek).

Fig. 2. Dr Dorota Nalepka, Doctoral Studium Head, hands Studium's acceptance papers to Agnieszka Kalandyk, M.Sc., 2011. Conference room at the W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Cracow. Prof. Konrad Wołoski, Director of the Institute, in background (phot. M. Łukaszek).

której wchodzi oprócz członków Rady Studium także kandydaci na promotorów przyszłych doktorantów. W przypadku pozytywnego wyniku egzaminu kandydaci zostają przyjęci na Studium. Po podpisaniu umowy cywilno-prawnej i uroczystej inauguracji (Ryc. 1), otrzymują legitymację uczestnika Studium oraz Indeks Doktoranta (Ryc. 2). Obowiązkowe zajęcia dla doktorantów odbywają się zgodnie z programem (poniżej) przygotowanym na każdy kolejny rok akademicki, dla wszystkich kierunków reprezentowanych przez Instytuty. Program obejmuje wysłuchanie wykładów w wymiarze około 60 godzin rocznie, ponadto doktoranci są zobowiązani do uczestnictwa w seminariach zakładowych i posiedzeniach towarzystw naukowych. Wykładowcami Studium są pracownicy naukowcy wszystkich Instytutów współtworzących

Studium. W latach 2003–2006 doktoranci Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN mogli uczestniczyć w wykładach „Biologia rozwoju” prowadzonych w Instytucie Zoologii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Każdego roku, na przełomie maja i czerwca w Krakowie, a we wrześniu w Rzeszowie, ma miejsce Naukowa Sesja Sprawozdawcza MSDNP PAN, na której doktoranci, w obecności promotorów oraz Rady Studium, referują wyniki swoich badań i prezentują stopień zaawansowania realizowanej pracy doktorskiej (Ryc. 3). Po każdym wystąpieniu jest czas na przynajmniej pięciominutową dyskusję naukową. Od 2005 roku, w miarę zwiększania się liczby doktorantów, Sesja trwa 2, 3, a nawet 4 dni. Niezależnie od wystąpienia podczas Sesji, każdy z doktorantów zobowiązany jest do złożenia semestralnych

sprawozdań pisemnych, zaakceptowanych przez promotorów (opiekunów naukowych).

Kierownikiem Studium od początku jego powstania do 30 czerwca 2007 roku, była prof. dr hab. Ewa Zastawniak, od 1 lipca 2007 roku funkcję tę pełni dr hab. Dorota Nalepka, prof. PAN. W 2010 roku do Międzynarodowego Studium Nauk Przyrodniczych PAN w Krakowie dołączył Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Biologiczno-Rolniczy; porozumienie o przystąpieniu zostało podpisane w Krakowie, w siedzibie Studium, dnia 18 lutego 2010 roku (Ryc. 4).

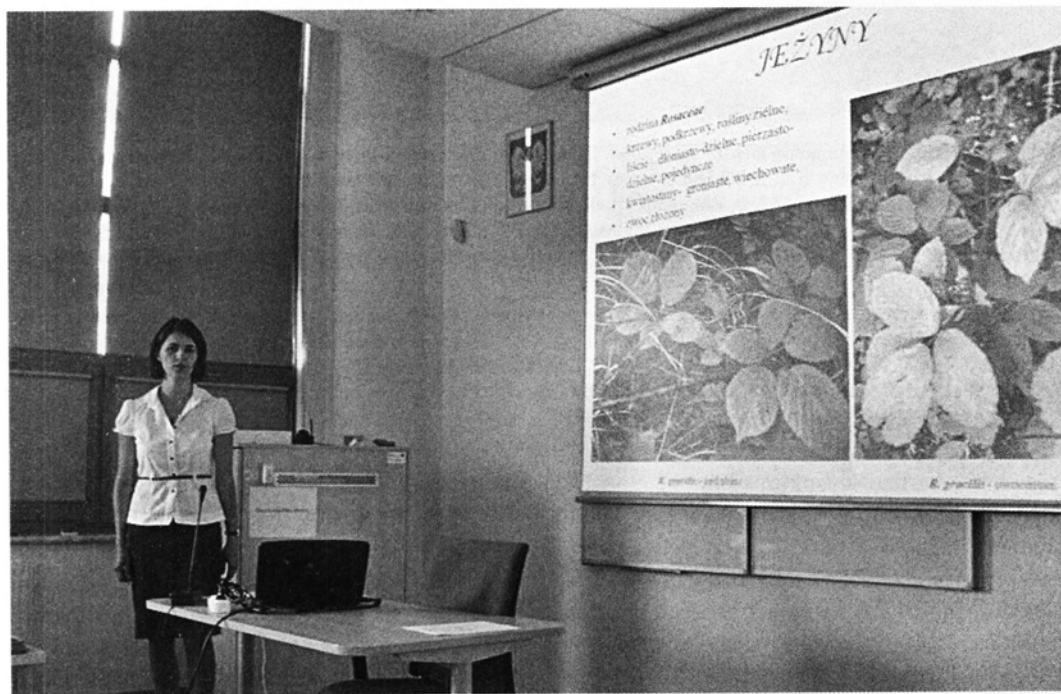
Administracyjną obsługę Studium od samego początku zapewnia Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN i tam też mieści się archiwum Studium.

Działalność Studium w miarę upływu lat ulegała stopniowo coraz większemu sformalizowaniu, w miarę ukazywania się kolejnych aktów prawnych w randze ustaw czy rozporządzeń

regulujących działalność tego typu podmiotów. W chwili obecnej ściśle określony czas trwania studiów doktoranckich (4 lata) nie musi kończyć się obroną pracy doktorskiej. O ukończeniu Studium informuje wtedy Świadectwo Ukończenia Studium Doktoranckiego. Ostatnio nastąpiła kolejna zmiana przepisów, zgodnie z którą nie będzie takich świadectw dla doktorantów przyjętych w roku akademickim 2011/2012.

Obrony prac doktorskich odbywały się na posiedzeniach Rady Naukowej Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN – dla doktorantów IB PAN i Instytutu (wcześniej Zakładu) Fizjologii Roślin PAN (który dotychczas nie posiadał odpowiednich uprawnień), Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN oraz Instytutu Ochrony Przyrody PAN.

Do 2011 roku włącznie przyjęto na Studium 172 osoby, z których 49 ukończyło studia doktoranckie uzyskując stopień doktora, co jest

Ryc. 3. Sesja Sprawozdawcza MSDNP PAN na Wydziale Biologiczno-Rolniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego. Sprawozdaje mgr Magdalena Nykiel w dniu 13.09.2011 roku (fot. D. Nalepka).

Fig. 3. MSc Magdalena Nykiel at reporting session at the Faculty of Biology and Agriculture, Rzeszów University, 13 Sept. 2011 (phot. D. Nalepka).

Ryc. 4. Podpisanie porozumienia między Instytutem Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie i Wydziałem Biologiczno-Rolniczym Uniwersytetu Rzeszowskiego w dniu 18 lutego 2010 roku o przystąpieniu do MSDNP PAN. Obecni (od prawej) Dyrektor IB PAN prof. dr hab. Zbigniew Mirek, Kierownik Studium dr hab. Dorota Nalepka, prof. PAN, Prorektor Uniwersytetu Rzeszowskiego dr hab. Czesław Puchalski, prof. UR oraz prof. dr hab. Zbigniew Szyndlar, członek Rady Studium z ISEZ PAN. Sala Konferencyjna im. Prof. B. Pawłowskiego Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie (fot. K. Romeyko-Hurko).

Fig. 4. Signing agreement between the W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, and the Faculty of Biology and Agriculture, Rzeszów University (February 18, 2010). Right to left: Prof. Zbigniew Mirek (Director, Institute of Botany, PAS), Dr Dorota Nalepka (Stadium Head), Prof. Czesław Puchalski (Prorektor, Rzeszów University), Prof. Zbigniew Szyndlar (Pol. Acad. Sci.). The Prof. B. Pawłowski Conference Room, Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Cracow (phot. K. Romeyko-Hurko).

odsetkiem bardzo wysokim (Tab. 1). Spośród wypromowanych, 9 doktorantów ukończyło studia terminowo, w okresie czterech lat, 28 brońło prace po 5 latach, 7 po 6 latach, a 4 po 7 latach. W ciągu 12 lat istnienia naszego Studium Doktoranckiego wypromowano 20 doktorów z Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN, 3 z Instytutu Ochrony Przyrody PAN, 14 z Instytutu Fizjologii Roślin PAN oraz 9 z Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt (łącznie 49 doktorów). Z tej liczby doktorów pracę w swoich

instytutach znalazło 24 osoby (11 w IB PAN, 7 w ISEZ PAN, 6 w IFR PAN).

Liczne jest grono promotorów (Tab. 2) naszych doktorantów; większość z nich reprezentuje instytuty współtworzące Studium, ale są również promotorzy z kilku innych ośrodków naukowych Polski, takich jak: Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej (ATH), Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha w Krakowie (AWF), Politechnika Rzeszowska im. I. Łukasiewicza (PRz), Uniwersytet Jagielloński

Tabela 1. Statystyka doktorantów MSDNP PAN w latach 2000–2011.

Table 1. Statistics of PhD students of the International Doctoral Studies of the Natural Sciences of the Polish Academy of Sciences in Cracow in 2000–2011.

Doktoranci	IB PAN	IFR PAN	IOP PAN	ISEZ PAN	UR
przyjęci	53	40	29	21	29
wypromowani	22	15	3	9	
ukończyli bez obrony	2	1	7	3	
nie rozpoczęli	2		2	1	
zrezygnowali w trakcie	6	5	6	2	2
przeniesienie	1				
skreśleni	7	5	2	1	
aktualnie studiują	14	14	9	5	27

Tabela 2. Statystyka promotorów MSDNP PAN w latach 2000–2011.

Table 2. Statistics of tutors of the International Doctoral Studies of the Natural Sciences of the Polish Academy of Sciences in Cracow in 2000–2011.

Promotor/Opiekun	Placówka naukowa	Doktoranci	w tym wypromowani
dr hab. Tomasz Baran	UR	1	
prof. dr hab. Grzegorz Bartosz	UR	5	
dr hab. Urszula Bielczyk	IB	1	1
prof. dr hab. Jolanta Biesaga-Kościelniak	IFR	2	1
dr hab. Tomasz Biliński	UR	2	
prof. dr hab. Zygmunt Bocheński	ISEZ	1	1
dr hab. Andrzej Chlebicki	IB	5	1
dr hab. Paweł Czarnota	UR	1	
dr hab. Wojciech Czarny	UR	1	
prof. dr hab. Franciszek Dubert	IFR	7	3
dr hab. Elżbieta Damnicka	IOP	1	
prof. dr hab. Jarosław Dziadek	UR	1	
prof. dr hab. Maria Filek	IFR	4	1
prof. dr hab. Ludwik Frey	IB	1	
prof. dr hab. Zbigniew Głowaciński	IOP	3	2
prof. dr hab. Barbara Godzik	IB	2	2
dr hab. Mykhalio Gonchar	UR	1	
prof. dr hab. Krystyna Grodzińska	IB	1	1
dr hab. Robert Gwiazda	IOP	3	
prof. dr hab. Jan Holeksa	IB	8	3
dr hab. Zbigniew Jakubiec	IOP	4	1
dr hab. Franciszek Janowiak	IFR	2	2
dr hab. Adam Jaworski	UR	1	
prof. dr hab. Stanisław Karpiński	IFR	1	
dr hab. Henryk Klama	IB/ATH	3	1
dr hab. Joanna Kostecka	UR	1	
dr hab. Ewa Krzemińska	ISEZ	1	
dr hab. Krzysztof Kukuła	UR	1	
dr hab. Wojciech Litwińczuk	UR	2	

Tabela 2 / Table 2. Kontynuacja / Continued.

Promotor/Opiekun	Placówka naukowa	Doktoranci	w tym wypromowani
prof. dr hab. Kazimiera Mamakowa	IB	1	1
dr hab. Izabela Barcińska	IFR	4	1
prof. dr hab. Anna Maryańska-Nadachowska	ISEZ	3	1
dr hab. Grażyna Mazurkiewicz-Boroń	IOP	1	
prof. dr hab. Zbigniew Mirek	IB	15	6
prof. dr hab. Zbigniew Mieszalski	IFR	4	1
prof. dr hab. Marta Mizianty	IB	1	1
prof. dr hab. Adam Nadachowski	ISEZ	2	1
dr hab. Dorota Nalepka	IB	2	
dr hab. Ewa Niewiadomska	IFR	1	
prof. dr hab. Henryk Okarma	IOP	13	
dr hab. Krzysztof Oklejewicz	UR	7	
prof. dr hab. Halina Piękoś-Mirkowa	IOP	1	
prof. dr hab. Jan Pilarski	IFR	1	1
dr hab. Dariusz Pogocki	UR	1	
dr Tomasz Postawa	ISEZ	1	
dr hab. Małgorzata Prajer	ISiEZ	1	
prof. dr hab. Ewa Przyboś	ISEZ	2	1
prof. dr hab. Magdalena Ralska-Jasiewiczowa	IB	2	1
prof. dr hab. Barbara Rzebik-Kowalska	ISEZ	1	1
prof. dr hab. Pierre Saumitou-Laprade	IB	1	1
prof. dr hab. Andrzej Skoczowski	IFR	10	2
dr hab. Adam Stebel	IB/SUM	1	
prof. dr hab. Leon Stuchlik	IB	1	
dr hab. Ewa Stworzewicz	ISEZ	1	
prof. dr hab. Andrzej Sybiry	UR	2	
dr hab. Grażyna Szarek-Lukaszewska	IB	1	
dr hab. Lucyna Śliwa	IB	1	1
dr hab. Teresa Tomek	ISEZ	1	
prof. dr hab. Helena Trzcńska-Tacik	IB/UJ	1	1
dr hab. Mirosław Tyrka	IFR	1	1
prof. dr hab. Elżbieta Warchałowska-Śliwa	ISEZ	2	2
prof. dr hab. Krystyna Wasylkowa	IB	1	
prof. dr hab. Wanda Weiner	ISEZ	1	
prof. dr hab. Maria Wędzony	IFR	2	2
prof. dr hab. Zbigniew Witkowski	IOP/AWF	3	
prof. dr hab. Władysław Wojewoda	IB	1	1
dr hab. Piotr Wojtal	ISEZ	1	1
prof. dr hab. Bronisław Wołoszyn	ISEZ	3	1
prof. dr hab. Konrad Wołowski	IB	2	1
prof. dr hab. Ewa Zastawniak-Birkenmajer	IB	2	
dr hab. Tomasz Ząbek	UR	1	
dr hab. Jacek Żebrowski	UR	1	
dr hab. Iwona Żur	IFR	2	

(UJ) oraz Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach (SUM). Dwa doktoraty miały ko-promotorów, z Francji (Universite de Lille) (obrona w 2009 roku) oraz Politechniki Rzeszowskiej (obrona w 2011 roku).

Ewa ZASTAWIAK-BIRKENMAJER,
Dorota NALEPKA

<http://www.botany.pl/show?page=46&article=11>
http://dorotanalepka.pl/stud_dr.html
www.botany.pl

PROGRAM MIĘDZYNARODOWEGO STUDIUM DOKTORANCKIEGO POLSKIEJ AKADEMII NAUK W KRAKOWIE

I. PRZEDMIOTY KIERUNKOWE (1–15) (DO WYBORU, PRZYNAJMNIEJ DWA OBLIGATO- RYJNIE).

1. SYSTEMATYKA I TAKSONOMIA

- Metodologia, metodyka i techniki badań taksonomicznych
- Przegląd ważniejszych systemów świata roślinnego i grzybów na tle ogólnego systemu organizmów żywych
- Systematyka i taksonomia poszczególnych grup roślin i grzybów – specyfika badań
- Kodeks Nomenklatury Zoologicznej
- Zasady i teorie klasyfikacji zoologicznej
- Systematyka wybranych grup zwierząt

2. BIOLOGIA DOŚWIADCZALNA

- Wybrane zagadnienia z cytogenetyki
- Metody molekularne w badaniach ewolucyjnych
- Protozoologia doświadczalna

3. PALEONTOLOGIA

- Paleobiologia (wprowadzenie)
- Paleontologia i osteologia kręgowców
- Biostratygrafia osadów lądowych

4. BIOGEOGRAFIA

- Wybrane zagadnienia biogeografii
- Zoogeografia bezkręgowców świata

5. SYSTEMATYKA I BIOLOGIA ORGANIZMÓW WODNYCH

- Bakteriologia – grupy fizjologiczne, rola bakterii w środowisku wodnym
- Algologia – taksonomia, biologia i ekologia cyanobakterii i glonów

- Bezkręgowce wodne – przegląd ważniejszych grup, preferencje siedliskowe, cykle życiowe, grupy troficzne
- Biologia ryb
- Biologia ptaków wodnych oraz ich rola w środowisku

6. EKOLOGIA EKOSYSTEMÓW WODNYCH

- hydrologia i fizyczno-chemiczna charakterystyka wód
- formacje ekologiczne: plankton, nekton, bentos, peryfiton
- ekosystemy wodne: rzeki, jeziora, zbiorniki zaporowe
- funkcjonowanie ekosystemów wodnych
- wpływ zanieczyszczeń na ekosystemy wodne
- ekologia wód podziemnych

7. FIZJOLOGIA STRESÓW

- Treść i zakres przedmiotu, podstawowy aparat pojęciowy
- Stres niskotemperaturowy
- Stres wodny
- Stres ozonowy
- Stres tlenowy
- Stres świetlny
- Stres biotyczny
- Stresy pochodzenia antropogenicznego

8. FIZJOLOGIA PLONOWANIA ROŚLIN

- Podstawowe zagadnienia plonowania roślin
- Genetyczne, fizjologiczno-biochemiczne i ekologiczne uwarunkowania plonowania roślin
- Znaczenie jakości materiału siewnego w produkcji roślin
- Transport i dystrybucja substancji pokarmowych a wytwarzanie plonu rolniczego
- Wpływ stresów na plonowanie roślin
- Możliwość i sposoby zwiększania produktywności roślin
- Rośliny alternatywne
- Globalne problemy żywienia ludzkości

9. FIZJOLOGIA KWITNIENIA

- Ekofizjologiczne czynniki indukcji kwitnienia
 - Fotoperiodyzm
 - Wernalizacja
 - Hipotezy indukcji kwitnienia
 - Badania nad indukcją kwitnienia w ZFR PAN
- trwałość stanu zaindukowania chemiczna stymulacja kwitnienia

10. KULTURY *IN VITRO* I BIOTECHNOLOGIA

- Zakres przedmiotu, podstawowe pojęcia
- Rodzaje kultur sterylnych

- kultury organizmów i organów
- kultury kalusa
- kultury komórek i protoplastów
- Zastosowania kultur *in vitro*
 - mikropropagacja
 - selekcja odpornościowa roślin, w tym wykorzystanie zmienności somaklonalnej
 - transformacje genetyczne (fuzja protoplastów, transformacje obcym DNA)
 - Aspekty prawne i etyczne modyfikacji genetycznych

11. PODSTAWY OCHRONY PRZYRODY

- Biologia zachowawcza (Conservation Biology)
 - nowy kierunek nauki w ochronie przyrody główne zagadnienia teoretyczne i metodologiczne
 - Różnorodność biologiczna – główny paradygmat ekologii i ochrony przyrody, jak ją interpretować, mierzyć i chronić
 - Genetyka i biologia molekularna w ochronie przyrody
 - Wielki problem obcych gatunków inwazyjnych
 - Jak chronić duże drapieżniki
 - Gospodarka leśna, łowiecka i rybicka a ochrona przyrody – zagadnienia konfliktowe i pola ścisłej kooperacji
 - Ochrona w pojęciu metapopulacji, zastosowanie w ochronie przyrody teorii biogeografii wysp
 - Czynna ochrona gatunków na przykładach krajowych i zagranicznych
 - Ochrona geosystemów dolin rzecznych jako szlaków więzi przyrodniczej
 - Ochrona krajobrazu, transformacja geosystemów

12. METODOLOGIA W BADANIACH Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY

- System prawno-organizacyjny ochrony przyrody, dostosowania do UE i systemów światowych
- Pojęcie „rzadki gatunek”, gatunki kluczowe, parasolowe i specjalnej troski
- Monitoring biologiczny – cele, warunki i zasady monitoringu
- Metody czynnej ochrony fauny i flory
- Systemy gromadzenia i przetwarzania danych, projekty CORINE, NATURA 2000 i inne
- Czerwone księgi i czerwone listy – nowe kryteria i zasady ewidencji zagrożonych gatunków
- Etyka ekologiczna

13. OCHRONA FLORY, FAUNY I EKOSYSTEMÓW KARPAT

- Ekologia i ochrona zagrożonych gatunków górskich

- Antropogeniczne przekształcenia szaty roślinnej Tatr i Podtatrza
- Wpływ zaburzeń antropogenicznych na zróżnicowanie roślinności łąk porolnych w Bieszczadzkim Parku Narodowym
- Flora i rozmieszczenie roślin naczyniowych w Tatrzańskim Parku Narodowym
- Wpływ fragmentacji i izolacji na populacje niepylaka apollo i mnemozyny w Pieninach i innych fragmentach Karpat; analiza ekologiczna i genetyczna
- Stan zachowania i strategia ochrony skałek w obszarze Karpat polskich

II. POZOSTAŁE PRZEDMIOTY OBLIGATORYJNE

14. METODOLOGIA I METODYKA NAUK PRZYRODNICZYCH albo FILOZOFIA

15. JĘZYK OBCY

III. REALIZACJA PLANU KSZTAŁCENIA Z ZAKRESU KAŻDEGO Z WYMIENIONYCH PRZEDMIOTÓW (DO WYBORU) ODBYWA SIĘ:

- w formie wykładów, warsztatów i seminariów z aktywnym udziałem doktorantów
- poprzez udział doktorantów w posiedzeniach towarzystw naukowych oraz zjazdach i sympozjach naukowych
- poprzez udział doktorantów w zajęciach szkoleniowo-dydaktycznych
- bezpośrednio w trakcie pracy naukowo-badawczej pod kierunkiem opiekuna i/lub promotora pracy doktorskiej
- podczas indywidualnego szkolenia

IV. NAUKA JĘZYKA OBCEGO ODBYWA SIĘ W RAMACH LEKTORATÓW PROWADZONYCH PRZY KRAKOWSKIM ODDZIALE PAN

REGULAMIN MIĘDZYNARODOWEGO STUDIUM DOKTORANCKIEGO NAUK PRZYRODNICZYCH POLSKIEJ AKADEMII NAUK W KRAKOWIE

(International Doctoral Studies
of the Natural Sciences of the Polish Academy
of Sciences in Cracow)

1. Międzynarodowe Studium Doktoranckie Nauk Przyrodniczych Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, zwane dalej Studium działa zgodnie z Art. 36 Ustawy o PAN, pkt. 3 i pkt. 4 z dnia 25 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 Nr 75, poz. 469), Rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 1991

roku (Dz. U. Nr 58), z dnia 28 grudnia 1992 roku (Dz. U. Nr 5 z 1993 roku) oraz z dnia 8 sierpnia 1997 roku (Dz. U. Nr 101).

2. Studium tworzą: Instytut Botaniki PAN, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN, Zakład Biologii Wód PAN i Zakład Fizjologii Roślin PAN.

3. Siedziba Studium mieści się w Instytucie Botaniki im. W. Szafera PAN, 31-512 Kraków, ul. Lubicz 46.

4. Studium kształci kandydatów do stopnia naukowego doktora nauk biologicznych w zakresie biologii i ekologii.

5. Studia trwają cztery lata. Rok akademicki na Studium zaczyna się 1 października.

6. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Instytutu/Zakładu może przedłużyć okres trwania studiów, jednak nie więcej niż o jeden rok.

7. Na Studium mogą być przyjęte osoby, które:
– mają ukończone studia wyższe i posiadają tytuł magistra, lub wyjątkowo licencjata, względnie inżyniera,

– zdały kolokwium kwalifikacyjne.

8. Nadzór nad działalnością Studium sprawuje Rada Dyrektorów placówek wchodzących w skład Studium lub delegowani przez nich pełnomocnicy.

9. Dyrektor Instytutu/Zakładu:

– ustala warunki finansowe realizacji Studium dla każdego z Doktorantów,

– zatwierdza regulamin, program i harmonogram Studium.

10. Za działalność Studium odpowiada Rada Studium z Kierownikiem Studium wybranym spośród członków Rady. Do obowiązków członków Rady należy w szczególności:

– opracowanie projektu regulaminu Studium,

– ustalenie, w porozumieniu z Dyrektorem, formy rekrutacji na studia,

– opracowanie projektu programu i harmonogramu studiów,

– ustalenie zakresu kolokwium kwalifikacyjnego oraz dokooptowanie do komisji egzaminacyjnej, której trzon stanowi Rada Studium, dodatkowych egzaminatorów,

– przedstawienie Dyrektorom wniosków o przyjęcie na studia na podstawie wyników kolokwium, preferencji fundatorów stypendiów oraz opinii potencjalnych Promotorów,

– przedstawienie oceny postępów w pracy Doktorantów po zakończeniu każdego roku akademickiego Radzie Studium,

– przedstawienie Radzie Naukowej, w porozumieniu

z Promotorem lub Opiekunem naukowym, wniosku o skreślenie z listy studentów w przypadku niezdania egzaminów przewidzianych w programie studiów lub niedostatecznych postępów w pracy nad rozprawą doktorską,

– czuwanie nad realizacją programu i harmonogramu studiów oraz nad zapewnieniem Doktorantom optymalnych warunków pracy.

11. Bezpośredni nadzór nad Doktorantem sprawuje Opiekun naukowy (Promotor – po otwarciu przewodu doktorskiego), który:

– wprowadza Doktoranta w proponowaną tematykę rozprawy i metodykę badań,

– czuwa nad postępem pracy, upowszechnianiem wyników w miarę ich uzyskiwania i redakcją rozprawy doktorskiej.

12. Ogólne obowiązki i uprawnienia Doktorantów określają Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu wymienione w punkcie I. niniejszego regulaminu. W szczególności Doktoranci zobowiązani są do:

– prowadzenia badań w zakresie ustalonego tematu pracy, uczestniczenia w zajęciach przewidzianych programem i zdawania przewidzianych programem egzaminów,

– składania ustnych corocznych sprawozdań w ustalonym terminie miesiąca czerwca przed Radą Studium oraz Promotorami,

– złożenia kierownikowi Studium pisemnych sprawozdań (do 15 czerwca) z przebiegu studiów wraz z akceptacją Promotora,

– otwarcia przewodu doktorskiego nie później niż do końca V semestru studiów doktoranckich,

– publikowania, w porozumieniu z Opiekunem naukowym, uzyskiwanych częściowych wyników badań,

– zaliczenia w formie egzaminu przedmiotów obowiązkowych: przedmiotu kierunkowego, przedmiotu dodatkowego (filozofia lub filozofia przyrody, język inny niż polski),

– złożenia i obrony pracy doktorskiej w ustalonym terminie.

13. Zakres zobowiązań wobec Placówki, w której Doktorant pobiera stypendium, ustala Dyrektor Placówki.

14. Uczestnik Studium Doktoranckiego może uzyskać na czas odbywania studiów stypendium doktoranckie, dotyczy to jednak wyłącznie osób, które w momencie przyjmowania na Studium nie ukończyły 30 roku życia.

Instytut/Zakład może kształcić wolnych słuchaczy

nie otrzymujących stypendium lub ustalić odpłatność za Studia.

15. Doktorant ma prawo do:

- legitymacji Studium Doktoranckiego i indeksu,

- wyjazdu za granicę na stypendium naukowe lub szkolenia naukowego, uzgodnionego z Opiekunem Naukowym, Dyrektorem Instytutu/Zakładu i Kierownikiem Studium.

16. Kierownik Studium, na wniosek zainteresowanego, może go zwolnić z egzaminu z przedmiotu dodatkowego lub/i języka innego niż polski, zdanego w innym trybie niż przewidziany na Studium lub zaliczonego na takich samych warunków poza Studium, pod warunkiem, że ich zakres merytoryczny odpowiada przewidzianemu na Studium.

17. Dyrektor Instytutu/Zakładu może na wniosek Rady Studium utrzymać stawkę

podstawową w miejsce przewidywanej na dany rok stawki progresywnej stypendium w przypadku:

- braku należytych postępów w studiach w kolejnych latach osób otrzymujących stypendium,

- niezłożenia do 15 czerwca sprawozdania z przebiegu studiów doktoranckich,

- nieotwarcia przewodu doktorskiego w przewidzianym terminie (punkt 12).

18. Dyrektor Instytutu/Zakładu może na wniosek Rady Studium zawiesić wypłatę stypendium ze względu na brak postępów w pracy do momentu uregulowania zobowiązań i odrobienia zaległości. Zawieszenie stypendium nie może jednak obejmować okresu dłuższego niż 12 miesięcy.

19. W przypadku udzielenia Doktorantowi urlopu bezpłatnego stypendium wstrzymuje się od pierwszego dnia następnego miesiąca po rozpoczęciu urlopu. Wypłata stypendium zostaje wznowiona po podjęciu obowiązków od pierwszego dnia najbliższego miesiąca.

20. Osoba skreślona z listy uczestników Studium zobowiązana jest do zwrotu całej kwoty pobranego stypendium. W szczególnie uzasadnionych przypadkach kwota ta może zostać obniżona, nie więcej jednak niż do połowy. Zwrot stypendium nie dotyczy osób, które zrezygnowały lub zostały usunięte ze Studium Doktoranckiego w pierwszym roku jego trwania.

21. Sprawy nie ujęte w niniejszym regulaminie (jeśli nie zostały ujęte w ustawie i rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej) rozstrzyga Rada Studium.

Niniejszy regulamin obowiązuje od dn. 28 marca 2003 roku.

CENTRUM KSIĄŻKI PRZYRODNICZEJ PRZY INSTYTUCIE BOTANIKI PAN

Natural History Book Center at the Institute

Rosnące znaczenie Działu Wydawnictw Instytutu Botaniki PAN (patrz str. 144 niniejszego zeszytu) i związana z tym potrzeba dystrybucji wydawnictw własnych a także wydawnictw Polskiego Towarzystwa Botanicznego oraz pozycji innych wydawców (m.in. uczelnianych, korzystających z pośrednictwa Działu Wydawnictw IB PAN) zrodziło potrzebę stworzenia centrum dystrybucji o poważnym zapleczu i szerszych możliwościach. Idea powołania do życia Centrum dojrzewała przez lata i mogła w końcu zostać zrealizowana po wybudowaniu nowego pawilonu (tzw. „Liścia”) przy budynku Instytutu od strony ulicy Lubicz. W czterokondygnacyjnym pawilonie dwie dolne kondygnacje zaplanowano

Ryc. 1. Profesor Kazimierz Zarzycki odsłaniający portret prof. Władysława Szafera w Centrum Książki Przyrodniczej (fot. K. Romeyko-Hurko).

Fig. 1. Professor Kazimierz Zarzycki unveiling the portrait of Prof. Władysław Szafer in the Natural History Book Center at the Institute (phot. K. Romeyko-Hurko).

Ryc. 2. Spotkanie na dolnym poziomie Centrum Książki Przyrodniczej. Na pierwszym planie jeden z owalnych stołów, na których prezentowano dorobek prof. Kazimierza Zarzyckiego (fot. K. Romeyko-Hurko).

Fig. 2. Official meeting on the lower floor of the Natural History Book Center at the Institute. In the foreground one of the tables with the exhibition of Prof. Zarzycki's publications (phot. K. Romeyko-Hurko).

specjalnie na potrzeby Centrum Książki Przyrodniczej. Podziemie, z dużą salą przeznaczoną na księgarnię, wyposażono w regały i blaty wystawiennicze, gdzie dostępny jest szeroki asortyment krajowych wydawnictw przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw botanicznych zarówno własnych jak i wielu wydawców krajowych. Z Centrum skorzystać mogą wszystkie wydawnictwa uczelniane. Ułatwia to dotarcie również do niszowych i niskonakładowych wydawnictw. W wydzielonej części podziemia znalazła miejsce czytelnia internetowa, gdzie można także usiąść i przeglądać książki czy czasopisma znajdujące się w sprzedaży. Można również, korzystając z katalogu internetowego, łatwo odnaleźć poszukiwane pozycje oraz sprawdzić aktualną listę oferowanych do

sprzedaży wydawnictw. Wejście do księgarni znajduje się na parterze wprost z ulicy Lubicz. Na parterze znajduje się również punkt sprzedaży, a na jego zapleczu część Działu Wydawnictw Instytutu. Wchodzących do księgarni wita duży (naturalnej wielkości) portret profesora Władysława Szafera. Namalowany został przez córkę profesora, Annę Staniszewską (Warszawa), która łaskawie ofiarowała go Instytutowi noszącemu imię profesora W. Szafera, swego założyciela i pierwszego dyrektora. Uroczystość otwarcia Centrum odbyła się 29 marca 2011 roku i stanowiła część obchodów 80. rocznicy urodzin profesora Kazimierza Zarzyckiego, który dokonał w czasie jej trwania uroczystego odsłonięcia portretu. Pierwotnie miała to uczynić sama jego Autorka, ale w ostatniej chwili,

w związku z kłopotami zdrowotnymi, zmuszona była odwołać swój przyjazd do Krakowa. Odsłonięcie obrazu połączone było z krótkimi wspomnieniami; osobę profesora Władysława Szafera wspominali m.in. profesorowie: Anna Medwecka-Kornaś, Jerzy Staszkiewicz, Leon Stuchlik i Kazimierz Zarzycki. Zebrani na uroczystości otwarcia Centrum zeszli następnie do znajdującej się w podziemiach księgarni, gdzie po zapoznaniu się z ofertą wystawionych pozycji wydawniczych, odbyła się promocja nowej książki wydanej w związku z obchodami Roku Darwinowskiego *Darwin w oczach polskich botaników XIX–XXI w.*, której pomysłodawcą i głównym redaktorem oraz autorem części tekstów był profesor Kazimierz Zarzycki. Otwarcie Centrum stanowi ważne wydarzenie dla botaniki nie tylko krakowskiej, ale całej botaniki polskiej, daje bowiem możliwość wzmocnienia dystrybucji książki botanicznej i szansę zgromadzenia w jednym miejscu całej praktycznie oferty krajowego rynku. W tym miejscu trzeba zatem życzyć, aby ta nowa możliwość została jak najlepiej wykorzystana przez Instytut i wydawców, zarówno krajowych jak i zagranicznych, ku pożytkowi nas wszystkich.

Zbigniew MIREK

WYDAWNICTWA INSTYTUTU BOTANIKI PAN – DWADZIEŚCIA DWA LATA DZIAŁALNOŚCI

IB Editorial Office
– twenty two years of activity

Tekst niniejszy przygotowywany początkowo na 20-lecie Wydawnictwa musiał poczekać nieco wobec nawału innych pilnych zadań. Ukazuje się więc z opóźnieniem, w 22 rocznicę jego istnienia.

SKROMNE POCZĄTKI

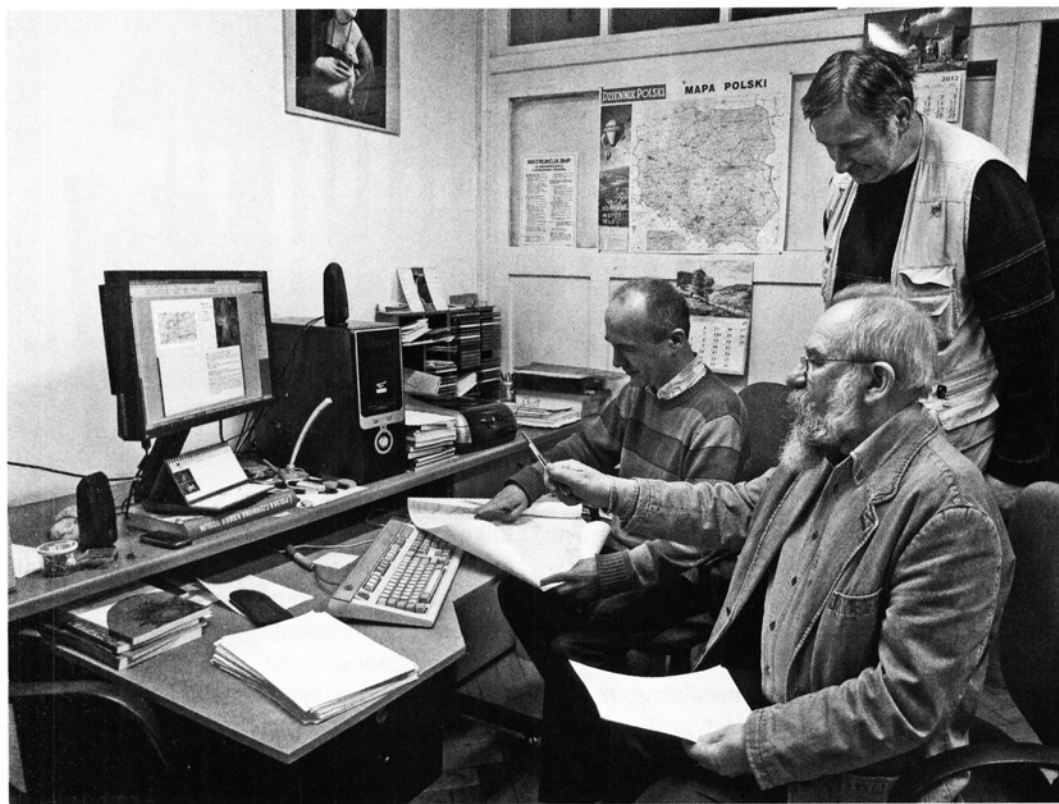
Przełom lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku zaznaczył się wyraźnie w wielu dziedzinach naszego życia

rozmaitymi zmianami o kluczowym znaczeniu. W działalności naukowej i okołonaukowej czas ten stworzył zupełnie nowe formy finansowania i organizacji, w tym także nowe możliwości na polu aktywności wydawniczej. Jak pamiętamy, wiele szkół wyższych oraz placówek naukowych PAN oraz instytutów resortowych czy towarzystw naukowych obsługiwało w tym względzie Państwowe Wydawnictwo Naukowe. W tamtym czasie była to już instytucja wysoce niewydolna. Dość przypomnieć, że opóźnienia w wydawaniu kwartalników sięgały dwu do trzech lat a czas oczekiwania na ukazanie się wydawnictw zwartych wynosił niekiedy nawet 7 do 10 lat – w co trudno dziś uwierzyć. Kiedy zatem nadarzyła się okazja i wszystko zostało uwolnione spod wszechwładnej kurateli partii i gorsetu administracji państwowej, można było wziąć ster różnych spraw we własne ręce. Wpadłem wówczas na dość szalony pomysł, by w Instytucie Botaniki PAN, z którym jestem związany od początku mojej pracy, założyć niezależną komórkę wydawniczą, która obsługiwałaby na początek nasze własne czasopisma i serie wydawnicze. Przy okazji można by założyć poważne anglojęzyczne czasopismo, dające możliwość lepszego udostępniania wyników nie tylko pracowników Instytutu. Pomysłem podzieliłem się z dwójką kolegów, dr. J. J. Wójcickim i prof. R. Ochyrą, i po uzgodnieniu, że jest on wart realizacji, udaliśmy się do ówczesnego dyrektora prof. Leona Stuchlika, który wysłuchawszy informacji o zamierzeniu, po krótkiej dyskusji, przystał na pomysł. Wkrótce dostałem oficjalne powołanie na kierownika Działu Wydawnictw i redaktora nowego czasopisma *Polish Botanical Studies*, wydawanego w formacie B5 oraz towarzyszącej mu serii, która ukazywała się w formacie A5 początkowo jako *PBS-Guidebook Series* (z czasem jako *Botanical Guidebooks*). Początki były trudne, bo trzeba było wszystkiego uczyć się od zera, a rynek usług wydawniczych dopiero się tworzył. Współpraca jaką wkrótce nawiązaliśmy z Drukarnią Kolejową spowodowała, że ona sama zaczęła się szybko modernizować, m.in. pod wpływem naszych wymagań; my zaś sami, niemal z tomu na tom doskonaliliśmy nasz

warsztat ucząc się na bieżąco, niejako w toku pracy. A trzeba było nauczyć się wszystkiego – od formatów i gramatury papieru po podstawową terminologię związaną z procesem druku i kalkulacją kosztów; szybko doszła także nauka zdobywania pieniędzy. Zmienialiśmy kolejne „desktoypy” (programy do łamania tekstów) a świeżo przyjęty do pracy po studiach matematyk, mgr Marian Wysocki, zaczynający pracę podobnie jak my od zera, w ciągu kilku miesięcy dał się poznać w środowisku Krakowa jako specjalista w tej pracy, którą szybko polubił i pracuje w Wydawnictwie IB PAN do dziś jako jego filar. Przez pięć lat (1991–1996) w łamaniu komputerowym wspierała Wydawnictwa mgr Anna Wyróstek, a od ponad czterech lat czyni to na

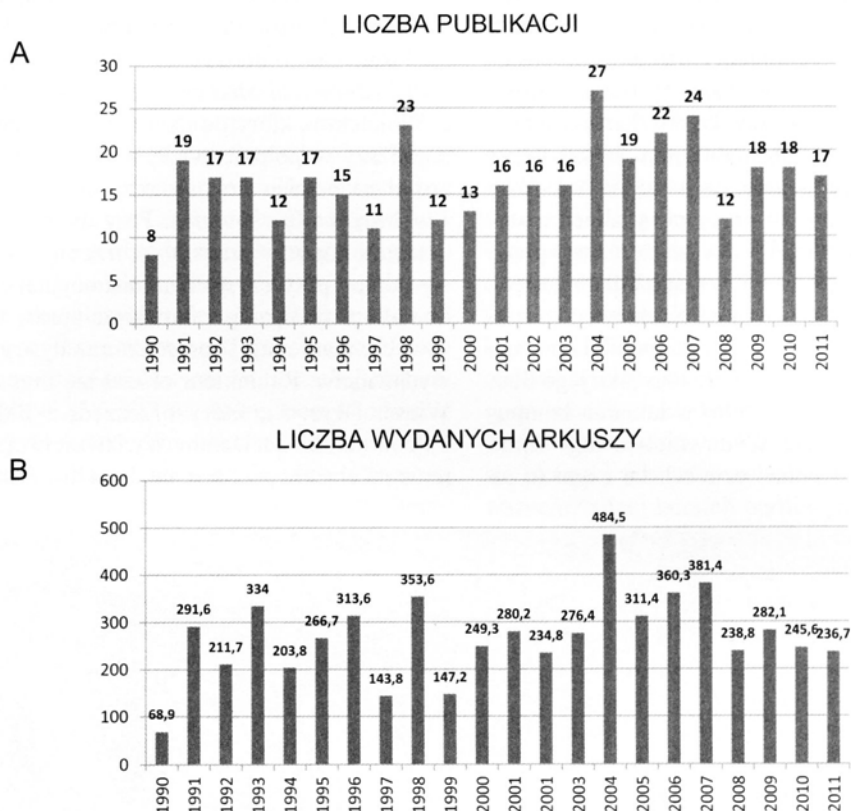
½ etatu mgr Agnieszka Sojka, zatrudniona ponadto w Zakładzie Paleobotaniki.

Po wydaniu pierwszego zeszytu w redakcji *Polish Botanical Studies* zostałem z dr. Janem J. Wójcickim, który do dziś wspiera mnie jako najbliższy współpracownik, a prof. R. Ochrya został na pewien czas redaktorem *Fragmenta Floristica et Geobotanica*. Przy niemalym obciążeniu innymi pracami potrzebna okazała się pomoc przy czysto administracyjnej pracy: kontakt z drukarnią, załatwianie spraw finansowych, marketing i sprzedaż oraz dystrybucja wydawnictw. Ratunkiem okazał się mgr Jacek Wieser (Ryc. 1), który przeszedł z Zakładu Paleobotaniki do Działu Wydawnictw (i któremu po objęciu przeze mnie dyrektury Instytutu

Ryc. 1. Obecny kierownik Wydawnictw, mgr Jacek Wieser (stoi, po prawej) nadzorujący łamanie tekstu przez mgr. Mariana Wysockiego (siedzi, w głębi), przy współpracy z dr. Janem J. Wójcickim (na pierwszym planie) (fot. W. Paul).

Fig. 1. The present head of the IB PAS Editorial Office, Jacek Wieser MSc. (standing to the right) supervising text processing by the make-up editor, Marian Wysocki MSc. (sitting to the left) in collaboration with one of the editors dr Jan J. Wójcicki (sitting in the center) (phot. W. Paul).

Ryc. 1. Liczba drukowanych przez Wydawnictwo IB PAN tomów (A) i arkuszy wydawniczych (B) w latach 1990–2011.

Fig. 1. Number of volumes (A) and printed sheets (B) issued by the IB PAS Editorial Office in the years 1999–2011.

w 1999 powierzyłem kierownictwo tego Działu); później do zespołu dołączyła pani mgr Danuta Białka, na którą spadała cała rachunkowość. Redaktorzy czasopism i serii pozostawali niejako „na zewnątrz” Działu Wydawnictw, w swoich macierzystych zakładach. Od początku uznaliśmy, że potrzebujemy profesjonalnego plastyka do projektowania okładek.

Od początku działalności uznaliśmy, że potrzebujemy profesjonalnego plastyka do projektowania okładek. Trafiliśmy na pana Macieja Pierzchałę, z którym współpraca układała się od początku bardzo dobrze i trwa do dziś, a bezwzględna większość okładek opublikowanych pozycji wyszła spod jego ręki. Wyjątkowo tylko niektórzy redaktorzy przygotowywali pojedyncze tomy wydawnictw zwartych „na własną rękę”.

OWOCNE DWADZIEŚCIA DWA LATA

Po pierwszym trudnym roku i niełatwych kilku kolejnych, gdy trzeba było stale zmieniać technikę i ostateczną formę przygotowywania materiału dla drukarni po złamaniu całości, ustalone zostały standardy i można było wejść w pewną „normalność”. Od samego początku Wydawnictwo służyło szerszemu spektrum podmiotów, nie tylko Instytutowi. Tu wydawane były nierzadko monografie (prace doktorskie, habilitacyjne czy podsumowania projektów badawczych) kolegów z innych ośrodków a także *Wiadomości Botaniczne*, czasopismo Polskiego Towarzystwa Botanicznego. Obok *Acta Palaeobotanica*, *Fragmenta Floristica et Geobotanica*, *Polish Botanical Journal* (przekształcone

Ryc. 3. Niektóre pozycje wydawnicze.

Fig. 3. Sample books and journals issued by the IB PAS Editorial Office.

z powstałej w międzyczasie anglojęzycznej podserii *Fragmenta Floristica et Geobotanica*) i *Polish Botanical Studies* oraz *Botanical Guidebooks* Wydawnictwo publikuje liczne serie atlasów, flor, bibliografii oraz innych ciągów wydawnictw zwartych. Szybko utrwalił się stały

rytm wydawniczy i kolejne tomy ukazywały się w minionych latach średnio co 3–4 tygodnie, a łączna liczba wydawanych arkuszy sięgała 300, a nawet więcej. W ciągu roku z usług Wydawnictwa korzystali także autorzy zagraniczni, zachęceni dobrą jakością usług i względnie niską

ich ceną. Dynamika liczby wydawanych tomów zmieniała się nieco z roku na rok, w zależności od liczby zleceń i własnej aktywności, ale nie odbiegała w sposób zasadniczy od pewnych ram, ustalonych przede wszystkim możliwościami Wydawnictwa. Liczbę tomów oraz arkuszy wydanych w ciągu dwudziestu dwu lat istnienia Wydawnictwa przedstawia diagram na Rycinie 2. Łącznie wydano w tym czasie 369 tomów o objętości 5916 arkuszy. Były wśród nich bardzo różne pozycje, w tym tak monumentalne jak choćby *Czerwona Księga Roślin Polski* czy *Czerwona Księga Karpat*, *The Moss Flora of King George Island (Antarctica)*, *The Liverwort Flota of Antarctica*, *Atlas of Pollen and Spore of the Polish Neogene*, *Atlas of the Pleistocene Vascular Plant Macrofossils of Central and Eastern Europe*, *Flora Hellenica Bibliography* czy jedenastotomowa seria *Biodiversity of Poland*. Ważnym elementem całego cyklu była dystrybucja. Odbывała się ona częściowo poprzez tzw. wewnętrzną sprzedaż i wymianę biblioteczną oraz niezależnie poprzez sprzedaż prowadzoną na zewnątrz przez Dział Wydawnictw. Pomocą w sprzedaży były przygotowywane okresowo katalogi.

Z czasem rosnąca liczba kontrahentów i zmieniające się standardy dystrybucji zmusiły do wydawania elektronicznych katalogów

i elektronicznej sprzedaży wydawnictw w sieci. W ostatnich latach podjęto decyzję o udostępnianiu niektórych czasopism „on-line”, celem ułatwienia i przyspieszenia dystrybucji ukazujących się prac. Udostępniono także w formie cyfrowej większość tomów archiwalnych (<http://www.botany.pl>). Ze stworzonej w tym celu lokalnej platformy cyfrowej zaczęły korzystać także wydawnictwa Polskiego Towarzystwa Botanicznego (PTB). Dzięki niej każdy może łatwo odszukać, ściągnąć i wydrukować sobie artykuł czy inny tekst z dowolnego tomu. Rozrastająca się działalność nie tylko wydawnicza ale i dystrybucyjna zrodziła zapotrzebowanie na nowy lokal; dotychczasowy, złożony z dwu pokoi (z wydzieloną odrębną przestrzenią, gdzie łamane są teksty) nie wystarczał (Ryc. 3). W dobudowanym ostatnio pawilonie od strony ul. Lubicz (tzw. „Liściu”) dwie kondygnacje przeznaczono na cele Wydawnictw i Centrum Książki Przyrodniczej (o otwarciu Centrum nieco szerzej informujemy w odrębnym tekście zamieszczonym w niniejszym numerze).

Mamy nadzieję, że dobrze służące nie tylko Instytutowi Botaniki PAN, ale całej polskiej botanice Wydawnictwo, będzie się nadal dynamicznie rozwijać, udoskonalając swą pracę.

Zbigniew MIREK

Tabela. 1. Publikacje Działu Wydawnictw Instytutu Botaniki PAN w latach 1990–2010.

Table 1. Publications issued by Editorial Office of the Institute of Botany PAS in the years 1990–2010.

1990

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	Research progress report (1988–1990). Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1990)	1	Z. Mirek
2.	Polish herbaria. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1990)	2	Z. Mirek
3.	Atlas flory polskiej i ziem ościennych (1990)	II, zesz. 5	J. Mądalski
4.	Atlas of the geographical distribution of spore plants in Poland. Mosses (<i>Musci</i>) [*] (1990)	Ser. V Part 5	R. Ochrya, P. Szmajda
5.	Atlas of the geographical distribution of spore plants in Poland. Mosses (<i>Musci</i>) [*] (1990)	Ser. V Part 6	R. Ochrya, P. Szmajda
6.	A. NESPIAK. Podstawczaki [...], strzępiak (<i>Inocybe</i>). Flora polska, rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych. Grzyby (Mycota) (1990)	19	J. Kochman, A. Skirgiełło

7.	J. SIEMIŃSKA. Polska bibliografia fykologiczna. Bibliografie botaniczne (1990)	3	J. Siemińska
8.	W. STOJANOWSKA. Polska bibliografia słowców. Bibliografie botaniczne (1990)	4	J. Siemińska

* Atlas wydawany wspólnie przez Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

1991

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1990)	30 No. 1–2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1991)	31 No. 1–2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1990)	Ann. XXXV Pars 1–2	A. Jasiewicz
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1991)	Ann. XXXVI Pars 1	A. Jasiewicz
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1991)	Ann. XXXVI Pars 2	A. Jasiewicz
5.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1990)	34 zes. 2	Z. Mirek
6.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1990)	34 zes. 3	Z. Mirek
7.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1990)	34 zes. 4	Z. Mirek
8.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1991)	35 zes. 1	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr/	Redaktor serii
1.	Polish Botanical Studies (1990)	Vol. 1	Z. Mirek
2.	Jubilee X Conference of the Phycological Section of the Polish.... Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1991)	4	Z. Mirek
3.	Z. RADWAŃSKA-PARYSKA. Zielnik Brata Cypriana z Czerwonego klasztoru. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1991)	5	Z. Mirek
4.	Atlas of the geographical distribution of spore plants in Poland. Mosses (<i>Musci</i>)* (1990)	Ser. V Part 7	R. Ochrya, P. Szmajda
5.	A. SKIRGIEŁŁO. Podstawczaki [...]. Gołąbek (<i>Russula</i>). Flora polska, rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych. Grzyby (<i>Mycota</i>) (1991)	20	A. Skirgiełło
6.	S. DOMAŃSKI. Podstawczaki [...], pucharkowate. Flora polska, rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych. Grzyby (<i>Mycota</i>) (1991)	21	A. Skirgiełło
7.	H. KWAŚNA et al. Grzyby niedoskonałe [...]. Sierpik (<i>Fusarium</i>). Flora polska, rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych. Grzyby (<i>Mycota</i>) (1991)	22	A. Skirgiełło
8.	W. RUDNICKA-JEZIERSKA. Podstawczaki [...], Osiakowe. Flora polska, rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych. Grzyby (<i>Mycota</i>) (1991)	23	A. Skirgiełło
9.	S. DOMAŃSKI. Basidiomycetes [...]. <i>Corticiaceae</i> [...], <i>Lindtneria</i> . Mała flora grzybów (1991)	I część 6	S. Domański
10.	M. NOWAK. Bibliografia flory polskiej. Rośliny naczyniowe, za lata 1971–1980. Bibliografie botaniczne	5 (1991)	J. Siemińska

* Atlas wydawany wspólnie przez Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	S. LISOWSKI. Les <i>Asteraceae</i> dans la flore d'Afrique Centrale Vol. ½. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica. Supplementum</i> (1991)	Suppl. 1, Tom 1/2	A. Jasiewicz, R. Ochryra

1992

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1992)	32 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1992)	XXXVII, Pars 1	R. Ochryra, A. Jasiewicz
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1992)	XXXVII, Pars 2	R. Ochryra, A. Jasiewicz
4.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1991)	35 nr 2	Z. Mirek
5.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1991)	35 nr 3/4	Z. Mirek
6.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1992)	36 nr 1/2	Z. Mirek
7.	<i>Pieniny. Przyroda i Człowiek</i> ** (1992)	Tom 1	K. Birkenmajer

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

** Czasopismo Pienińskiego Parku Narodowego

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	Polish Botanical Studies (1991)	Vol. 2	Z. Mirek
2.	E. ZASTAWIAK (red.), Younger Tertiary deposits in the Gozdznica. Polish Botanical Studies (1992)	Vol. 3	Z. Mirek
3.	W. FAŁTYNOWICZ. The lichens of Western Pomerania. Polish Botanical Studies (1992)	Vol. 4	Z. Mirek
4.	J. WOLEK. Vademecum statystyki dla biologów. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1992)	6	Z. Mirek
5.	M. ZAJĄC. Index of general distribution maps. Vascular plants... Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1992)	7	Z. Mirek
6.	Atlas of the geographical distribution of mosses in Poland* (1992)	Ser. V, Part 8	R. Ochryra, P. Szmajda
7.	Flora Polski. Rośliny naczyniowe (1992)	Tom III	A. Jasiewicz
8.	S. DOMAŃSKI. Podstawczaki [...], <i>Corticiaceae</i> [...]. Mała flora grzybów (1992)	I część 7	S. Domański
9.	J. SIEMIŃSKA, J. PAJĄK. Polska bibliografia fykologiczna. Bibliografie botaniczne (1992)	6	J. Siemińska

* Atlas wydawany wspólnie przez Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN w Krakowie i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	Lista roślin zagrożonych w Polsce. Wyd. 2 (1992)		K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Heinrich

1993

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1993)	33 No. 1	L. Stuchlik

2.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1993)	XXXVIII, Pars 1	R. Ochryra, A. Jasiewicz
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1993)	XXXVIII, Pars 2	R. Ochryra, A. Jasiewicz
4.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1992)	36 nr 3/4	Z. Mirek
5.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1993)	37 nr 1/2	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	Polish Botanical Studies (1993)	Vol. 5	Z. Mirek
2.	W. FAŁTYNOWICZ. A checklist of Polish lichen forming [...]. Polish Botanical Studies (1993)	Vol. 6	Z. Mirek
3.	M. REYMANÓWNA, A. SKIRGIELLO (red.), Międzynarodowy Kodeks [...] . Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1993)	3	Z. Mirek
4.	M. RALSKA-JASIEWICZOWA (red.), Jezioro Gościąg – stan badań [...]. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1993)	8	Z. Mirek
5.	A. ZEMANEK, B. ZEMANEK. Studies on the history of botanical gardens and arboreta in Poland. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1993)	9	Z. Mirek
6.	J. SIEMIŃSKA (red.), International symposium Biology [...]. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1993)	10	Z. Mirek
7.	S. BALAZY. <i>Entomophthorales</i> . Flora of Poland (Flora polska). Fungi (Mycota) (1993)	24	[A. Skirgiełło]
8.	J. NOWAK. Porosty (Lichenes) <i>Physciaceae</i> sensu stricto. Flora polska. Rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych (1993)	VI, cz. 3	J. Kochman, J. Nowak, J. Siemińska, A. Skirgiełło

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe (1993)	Wyd. 1	R. Kaźmierczak, K. Zarzycki
2.	Tatry i Podtatrze. Przyroda Kotliny Zakopiańskiej: poznanie, przemiany, zagrożenia i ochrona (1993)	Tom 2	Z. Mirek, H. Piękoś-Mirkowa
3.	Botanostephane Kornasiana – Botanical [...]. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> . Supplementum (1993)	Suppl. 2, Tom 1 / 2	L. Stuchlik, R. Ochryra
4.	A. T. BARRY et al. Bibliography of European palaeobotany and palynology [...] (1993)		E. Zastawniak

1994

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1993)	33 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1994)	34 No. 1	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1994)	XXXIX, Pars 1	R. Ochryra
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1994)	XXXIX, Pars 2	R. Ochryra
5.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica</i> (1994)	I	L. Frey
6.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1993)	37 nr 3/4	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	R. CZAPIK (red.), Studies on embryology and reproduction of Angiosperms. Polish Botanical Studies (1994)	Vol. 7	Z. Mirek
2.	T. MAJEWSKI. The <i>Laboulbeniales</i> of Poland. Polish Botanical Studies (1994)	Vol. 8	Z. Mirek
3.	K. WASYLIKOWA (red.), Warsztaty archeobotaniczne, Igołomia 1990-1991 – 1992-1993. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1994)	11	Z. Mirek
4.	Atlas of the geographical distribution of lichens in Poland (1993)	1	S. Cieśliński, W. Fałtynowicz
5.	Atlas of the geographical distribution of mosses in Poland (1994)	Part 9	R. Ochyra, P. Szamajda

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	Polska Akademia Nauk. Instytut Botaniki im. W. Szafera w latach 1953–1993. Informator	1993	L. Stuchlik

1995

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1994)	34 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1995)	XL, Pars 1	R. Ochyra
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1995)	XL, Pars 1	R. Ochyra
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica</i> (1995)	II	L. Frey
5.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1994)	38 nr 1/2	Z. Mirek
6.	<i>Pieniny. Przyroda i Człowiek**</i> (1995)	Tom 3	K. Birkenmajer

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

** Czasopismo Pienińskiego Parku Narodowego

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	L. PRZYWARA, E. KUTA. Karyology of Bryophytes. Polish Botanical Studies (1995)	Vol. 9	Z. Mirek
2.	D. TUMIDAJOWICZ. Structure, dynamics and population biology of <i>Dentaria glandulosa</i> . Polish Botanical Studies (1995)	Vol. 10	Z. Mirek
3.	Z. MIREK, J. J. WÓJCICKI (red.), Szata roślinna Parków Narodowych i Rezerwatów Polski Południowej – Przewodnik. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1995)	12	Z. Mirek
4.	P. KÖHLER. Zielnik Józefa Jundziłła. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1995)	13	Z. Mirek
5.	Z. MIREK et al. (red.), Kto jest kim w botanice polskiej. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1995)	14	Z. Mirek
6.	Z. MIREK et al. (red.), Vascular plants of Poland, a checklist. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1995)	15	Z. Mirek
7.	J. J. BARKMAN et al. (red.), Kodeks nomenklatury fitosocjologicznej. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1995)	16	Z. Mirek

8.	Z. MIREK et al. (red.), Vascular plants of Poland, a checklist. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1995)	17	Z. Mirek
9.	Flora Polski. Rośliny naczyniowe (1995)	15	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	D. SZLACHETKO. Systema orchidalem. Fragmenta Floristica et Geobotanica. Supplementum (1995)	Suppl. 3	R. Ochrya
2.	50 Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego w Krakowie – Program Zjazdu	1995	Z. Mirek

1996

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1995)	35 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1996)	36 No. 1	L. Stuchlik
3.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1996)	36 No. 2	L. Stuchlik
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1996)	XLI, Pars 1	R. Ochrya
5.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1996)	XLI, Pars 2	R. Ochrya
6.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica</i> (1996)	III	L. Frey
7.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1994)	38 nr 3/4	B. Zemanek
8.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1995)	39 nr 1/2	B. Zemanek
9.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1995)	39 nr 3/4	B. Zemanek
10.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1996)	40 nr 1	B. Zemanek
11.	<i>Pieniny. Przyroda i Człowiek**</i> (1995)	Tom 4	P. Valde-Nowak

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

** Czasopismo Pienińskiego Parku Narodowego

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	M. ZAJĄC. Mountain vascular plants in the Polish lowlands. Polish Botanical Studies (1995)	Vol. 11	Z. Mirek
2.	H. PIĘKOŚ-MIRKOWA et al. Endemic vascular plants in the Polish Tatra Mts. Distribution and ecology. Polish Botanical Studies (1995)	Vol. 12	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	A. STRID. Flora Hellenica bibliography. Fragmenta Floristica et Geobotanica. Supplementum (1996)	Suppl. 4	R. Ochrya
2.	A. WALANUS. Palinologiczna baza danych. Instrukcja obsługi (1994)1996		

1997

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1997)	37 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1997)	XLII, Pars 1	J. Wołek

3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica</i> (1996)	IV	L. Frey
4.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1996)	40 nr 2	B. Zemanek
5.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1996)	40 nr 3/4	B. Zemanek
6.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1997)	41 nr 1	B. Zemanek
7.	<i>Pieniny. Przyroda i Człowiek**</i> (1997)	Tom 5	S. Michalczuk, R. Remiszewski

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

**Czasopismo Pienińskiego Parku Narodowego

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	Z. MIREK et al. (red.), Polish herbaria. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1997)	18	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	J. WOLEK. Species co-occurrence patterns in pleustonic plant communities (class <i>Lemnetae</i>). <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica. Supplementum</i> (1997)	Suppl. 5	J. Wołek
2.	P. T. STYPIŃSKI. Biologia i ekologia jemioli pospolitej (<i>Viscum album</i>). <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica. Supplementum</i> (1997)	Suppl. 1	J. Wołek
3.	Zmienność wybranych gatunków krzewów i drzew. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica. Supplementum</i> (1997)	Suppl. 2	J. Staszkievicz

1998

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1997)	37 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1998)	38 No. 1	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1997)	XLII, Pars 2	J. Wołek
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1998)	XLIII, Pars 1	J. Wołek
5.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica</i> (1998)	V	L. Frey
6.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1997)	41 nr 2	B. Zemanek
7.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1997)	41 nr ¾	B. Zemanek
8.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1998)	42 nr 1	B. Zemanek
9.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (1998)	42 nr 2	B. Zemanek
10.	<i>Pieniny. Przyroda i Człowiek**</i> (1998)	Tom 6	K. Zarzycki

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

**Czasopismo Pienińskiego Parku Narodowego

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	K. SPALIK. <i>Revision of Anthriscus (Apiaceae)</i> . Polish Botanical Studies (1997)	Vol. 13	Z. Mirek
2.	M. MANDECKA et al. <i>Polish exsiccata of vascular plants</i> . Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1998)	19	Z. Mirek

3.	A. SKIRGIELLO. Podstawczaki [...], 2. Mleczaż (<i>Lactarius</i>). Flora Polski. Grzyby (Mycota) (1998)	XXV	A. Skirgiełło
4.	J. NOWAK. Porosty (Lichenes) <i>Buelliaceae</i> (<i>Physciaceae</i> sensu lato). Flora polska. Rośliny zarodnikowe Polski i ziem ościennych. (1998)	VI, część 2	J. Kochman, J. Nowak, J. Siemińska, A. Skirgiełło

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł	rok wydania	Redaktor
1.	K. Wołowski. Taxonomic and environmental studies on Euglenophytes from Wyżyna Krakowsko-Częstochowska Upland. Fragmenta Floristica et Geobotanica. Supplementum (1998)	Suppl. 6	J. Wolek
2.	Lake Gościąg, Central Poland. A monographic study	1998	M. Ralska-Jasiewiczowa
3.	R. OCHYRA. The moss flora of King George Island (Antarctica)	1998	
4.	Plant population biology and vegetation processes	1998	K. Falińska
5.	Botanical collections throughout the world. Proceedings of the Second International Conference on the Preservation of Botanical Collections. Cracov, June 26–29, 1997	1998	L. Stuchlik
6.	The 5 th European Palaeobotanical and Palynological Conference, June 26–30, 1998, Cracov. Guide to excursion no 1: Fossil plants from Carboniferous coal basin...	1998	I. Lipiarski
7.	The 5 th European Palaeobotanical and Palynological Conference, June 26–30, 1998, Cracov. Guide to excursion no 2: Tertiary-Quaternary (Pleistocene) floras [...]	1998	A. Sadowska, A. Szymkiewicz
8.	The 5 th European Palaeobotanical and Palynological Conference, June 26–30, 1998, Cracov. Guide to excursion no 3: Tertiary-Quaternary (Holocene) floras [...]	1998	A. Obidowicz et al.
9.	The 5 th European Palaeobotanical and Palynological Conference, June 26–30, 1998, Cracov. Guide to excursion no 4: Holocene – prehistoric settlement [...]	1998	K. Wasylkowa

1999

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1998)	38 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1998)	39 No. 1	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1998)	XLIII, Pars 2	J. Wolek
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1999)	XLIV, Pars 1	J. Wolek
5.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Series Polonica</i> (1999)	VI	L. Frey
6.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1998)	42 nr 3/4	B. Zemanek
7.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1999)	43 nr 1/2	S. Loster

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	E. BRZOSKO. The life history of <i>Carex caespitosa</i> . Polish Botanical Studies (1999)	14	Z. Mirek
2.	Z. MIREK, A. ZEMANEK (red.), Studies on renaissance botany. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1998)	20	Z. Mirek
3.	L. BURCHARDT et al. Rabenhorst's algae in Polish collections. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1999)	21	Z. Mirek

4.	R. OCHYRA, G. WCISŁO. Mchy w zielniku Tytusa Chałubińskiego [...]. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1999)	22	Z. Mirek
5.	A. SKIRGIELLO. Podstawczaki [...] – Łuskowcowate (<i>Pluteaceae</i>). Flora Polski. Grzyby (Mycota) (1999)	XXVII	A. Skirgiełło

2000

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (1999)	39 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2000)	40 No. 1	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (1999)	XLIV, Pars 2	J. Wołek
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2000)	VII	L. Frey
5.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (1999)	43 nr 3/4	S. Loster
6.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2000)	44 nr 1/2	S. Loster
7.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2000)	44 nr 3/4	S. Loster

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	K. WASYLIKOWA (red.), Rośliny w dawnej gospodarce człowieka. Warsztaty Archeobotaniczne'97. Polish Botanical Studies. Guidebook Series (1999)	23	Z. Mirek
2.	Atlas of the geographical distribution of lichens in Poland	2	S. Cieśliński, W. Fałtynowicz

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	Proceedings of the 5 th European Palaeobotanical and Palynological Conference. <i>Acta Palaeobotanica. Supplementum</i> (1999)	Suppl. 2	L. Stuchlik
2.	Taxonomy, ecology and distribution of grasses in Poland. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica. Supplementum</i> (1999)	Suppl. 7	L. Frey
3.	Z. SZELAĞ. Rośliny naczyniowe Masywu Śnieżnika i Gór Bialskich. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum</i> (2000)	Suppl. 3	L. Frey
4.	H. BEDNAREK-UCHYRA, J. VÁŇA, R. OCHYRA, R. I. LEWIS SMITH. The liverwort flora of Antarctica (2000)		R. Ochyra

2001

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2000)	40 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2001)	41 No. 1	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica</i> (2000)	XLV, Pars 1 i 2	J. Wołek
4.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2001)	46 No. 1	J. J. Wójcicki
5.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2001)	VIII	L. Frey
6.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2001)	45 nr 1/2	S. Loster

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	R. CZAPIK (red.), Plant embryology. Past, present, future. .Botanical Guidebooks (2001)	24	Z. Mirek
2.	E. ZASTAWIAK, P. KÖHLER. Polskie badania paleobotaniczne trzeciorzędu. Botanical Guidebooks (2001)	25	Z. Mirek
3.	Atlas of pollen and spores of the Polish Neogene. Part 1 – Spores	1	L. Stuchlik

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	The origin and early evolution of diatoms	2000	A. Witkowski, J. Siemińska
2.	Studium on grasses in Poland	2001	L. Frey
3.	Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe	2001	R. Kaźmierczak, K. Zarzycki
4.	Przyroda – Nauka – Kultura	2001	B. Zemanek
5.	Mówić o przyrodzie. Zintegrowana wizja przyrody*	2001	A. Dyduch-Falniowska, M. Grzegorzczak, J. Perzanowska, Z. Kijas, Z. Mirek
6.	T. POLLER. Bóg, człowiek, natura: problematyka ekologiczna w nauczaniu Jana Pawła II	2001	Z. Mirek
7.	U. BIELCZYK [tekst] et al. Porosty. Skala do oznaczania stopnia skażenia powietrza [folder]	2001	

* Wspólna publikacja Instytutu Ochrony Przyrody PAN, Instytutu Studiów Franciszkańskich i Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN

2002

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2001)	41 No. 2	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2002)	42 No. 1	L. Stuchlik
3.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2002)	42 No. 2	L. Stuchlik
4.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2002)	46 No. 2	J. J. Wójcicki
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2001)	47 No. 1	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2002)	47 No. 2	J. J. Wójcicki
7.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2002)	IX	L. Frey
8.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2001)	45 nr 3/4	S. Loster
9.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2002)	46 nr 1/2	S. Loster
10.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2002)	46 nr 3/4	S. Loster

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł	Tom/rok wyd.	Redaktor serii
1.	R. Czapiak (red.), Embryological and cytological variability of plants in polluted environment. Polish Botanical Studies	15 (2002)	Z. Mirek
2.	Atlas of pollen and spores of the Polish Neogene. Part 2 – <i>Gymnosperms</i>	2 (2002)	L. Stuchlik
3.	Atlas of the geographical distribution of fungi in Poland	2 (2002)	W. Wojewoda
4.	Atlas of the geographical distribution of lichens in Poland	3 (2002)	U. Bielczyk et al.

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł	Tom/rok wyd.	Redaktor
1.	B. BARABASZ-KRASNY. Sukcesja roślinności na łąkach, pastwiskach i nieużytkach porolnych Pogórza Przemyskiego. Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum	Suppl. 4 2002	L. Frey
2.	Polska księga traw	2002	L. Frey

2003

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2003)	43 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2003)	43 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2003)	48 No. 1	J. J. Wójcicki
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2003)	X	L. Frey
5.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2003)	47 nr 1/2	S. Loster
6.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2003)	47 nr 3/4	S. Loster

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	Z. MIREK et al. Flowering plants and pteridophytes of Poland. A checklist. Biodiversity of Poland (2002)	1	Z. Mirek
2.	K. ZARZYCKI et al. Ecological indicator values of vascular plants of Poland. Biodiversity of Poland (2002)	2	Z. Mirek
3.	R. OCHYRA et al. Census catalogue of Polish mosses. Biodiversity of Poland (2003)	3	Z. Mirek
4.	U. BIELCZYK et al. (red.), The lichens and allied fungi of the Polish Carpathians. Biodiversity of the Polish Carpathians (2003)	1	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	G. WOROBIEC. New fossil floras from Neogene deposits in the Bełchatów Lignite Mine. <i>Acta Palaeobotanica. Supplementum</i> (2003)	Suppl. 3	L. Stuchlik
2.	W. GRANOSZEWSKI. Late Pleistocene vegetation history and climatic changes at Horoszek Duży, Eastern Poland: a palaeobotanical study. <i>Acta Palaeobotanica. Supplementum</i> (2003)	Suppl. 4	L. Stuchlik
3.	Problems of grass biology (2003)		L. Frey
4.	M. NOWAK. Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN (1953–2003). Tom 2. <i>Bibliografia</i> (2003)	Tom 2	Z. Mirek
5.	P. T. STYPIŃSKI. Dendroflora Parku Etnograficznego (Muzeum Budownictwa Ludowego) w Olsztynku* (2003)		L. Frey
6.	River biomonitoring and benthic invertebrate communities** (2002)		A. Kownacki, H. Soszka, T. Fleituch, D. Kudelska

* Publikacja wydana przez Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN na zamówienie Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku

** Publikacja wydana przez Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN na zamówienie Instytutu Ochrony Środowiska w Warszawie

2004

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2004)	44 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2004)	44 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2004)	Ann. XI, Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2004)	Ann. XI, Pars 2	L. Frey
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2003)	48 No. 2	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2004)	49 No. 1	J. J. Wójcicki
7.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2004)	49 No. 2	J. J. Wójcicki
8.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2004)	48 nr 1/2	S. Loster
9.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2004)	48 nr 3/4	S. Loster

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	J. SIEMIŃSKA, K. WOŁOWSKI. Catalogue of Polish eukaryotic and prokaryotic algae. Biodiversity of Poland (2003)	5	Z. Mirek
2.	W. FALTYNOWICZ. The lichens and lichenicolous fungi of Poland. Biodiversity of Poland (2004)	6	Z. Mirek
3.	A. DROZDOWICZ et al. Myxomycetes of Poland. Biodiversity of Poland (2003)	10	Z. Mirek
4.	U. BIELCZYK et al. Checklist of lichens of the Western Carpathians. Biodiversity of the Carpathians (2004)	1	Z. Mirek
5.	W. MULENKO et al. Microfungi of the Tatra National Park. Biodiversity of the Tatra National Park (2004)	1	Z. Mirek, M. Ronikier
6.	M-M. LIANG. Palynology, Palaeoecology and palaeoclimate, of the Miocene Shanwang Basin, Shandong Province Eastern China. <i>Acta Palaeobotanica. Supplementum</i> (2004)	5	L. Stuchlik
7.	R. KOŚCIELNIAK. Porosty (Lichenes) Bieszczadów Niskich. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum</i> (2004)	5	L. Frey
8.	Atlas of the Geographical distribution of lichens in Poland (2004)	Part 4	U. Bielczyk et al.
9.	J. ZIELIŃSKI. The Genus <i>Rubus</i> (<i>Rosaceae</i>) in Poland. <i>Polish Botanical Studies</i> (2004)	Vol. 16	Z. Mirek
10.	B. KRZEWICKA. The lichen genera <i>Lasallia</i> and <i>Umbilicaria</i> in the Polish Tatra Mts. <i>Polish Botanical Studies</i> (2004)	Vol. 17	Z. Mirek
11.	W. WOJEWODA et al. Macrofungi of North Korea collected in 1982–1986. <i>Polish Botanical Studies</i> (2004)	Vol. 18	Z. Mirek
12.	E. ZASTAWNIAK (red.), Paleobotanika na przełomie wieków. <i>Botanical Guidebooks</i> (2003)	No. 26	Z. Mirek
13.	H. PIĘKOŚ-MIRKOWA, E. ZENKTELER. Bibliografia pteridologiczna Polski (1848–2003). <i>Botanical Guidebooks</i> (2003)	No. 27	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł	Rok wydania	Redaktor
1.	Przemiany środowiska przyrodniczego Tatr	2002	W. Borowiec et al.
2.	K. ROSTAŃSKI et al. The Genus <i>Oenothera</i> L. in Europe	2004	L. Frey

3.	P. KÖHLER. Bibliografia Botaniki w Towarzystwie Naukowym Krakowskim Akademii Umiejętności i PAU (1818–1952–2000)	2004	Z. Mirek, J. J. Wójcicki
4.	Palinologia. [Podręcznik]	2003	S. Dybova-Jachowicz, A. Sadowska
5.	Late Glacial and Holocene history of vegetation in Poland based on isopollen maps	2004	M. Ralska-Jasiewiczowa et al.

2005

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2005)	45 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2005)	45 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2005)	Ann. XII Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2005)	Ann. XII Pars 2	L. Frey
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2005)	50 No. 1	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2005)	50 No. 2	J. J. Wójcicki
7.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2005)	49 nr 1/2	Z. Mirek
8.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2005)	49 nr 3/4	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	W. WOJEWODA. Checklist of Polish larger Macromycetes. Biodiversity of Poland (2003)	Vol. 7	Z. Mirek
2.	M. OLECH. Lichens of the Tatra National Park. Biodiversity of the Tatra National Park (2004)	Vol. 2	Z. Mirek, M. Ronikier
3.	D. NALEPKA. Late Glacial and Holocene palaeoecological conditions and changes of vegetation cover under early farming activity in the South Kujawy Region (Central Poland). <i>Acta Palaeobotanica. Supplementum</i> (2005)	No. 6	L. Stuchlik
4.	Problemy taksonomii roślin i syntaksonomii. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum</i> (2004)	No. 6	L. Frey
5.	Atlas of the geographical distribution of fungi in Poland (2004)	Part 3	W. Wojewoda
6.	I. BATOR. Stan obecny i przemiany zbiorowisk łąko-wych okolic Mogilan (Pogórze Wielickie) w okresie 40 lat. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum</i> (2005)	No. 7	L. Frey
7.	Krystyna Grodzińska Festschrift. <i>Polish Botanical Studies</i> (2005)	Vol. 19	Z. Mirek, J. J. Wójcicki
8.	D. L. SZLACHETKO et al. Contributions to the taxonomic revision of the subtribes <i>Spiranthinae</i> , <i>Stenorrhynchidinae</i> and <i>Cyclopogoninae</i> (<i>Orchidaceae</i>) in Mesoamerica and the Antilles. <i>Polish Botanical Studies</i> (2005)	Vol. 20	Z. Mirek, J. J. Wójcicki
9.	K. WASYLIKOWA, M. LITYŃSKA-ZAJĄC, A. BIENIEK (red.), <i>Roślinne ślady człowieka. Botanical Guidebooks</i> (2005)	No. 28	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Tytuł	Rok wyd.	Redaktor
1.	Miejsce wypasu i gospodarki owczarskiej w koncepcji rozwoju zrównoważonego*	2004	Z. Mirek
2.	Biology of Grasses	2005	L. Frey

* Publikacja wspólna Akademii Rolniczej w Krakowie i Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN

2006

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2006) J. ZIAJA. Lower Jurassic spores and pollen grains from Odrowąż, Mesozoic margin of the Holy Cross Mts, Poland	46 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2006)	46 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2006)	Ann. XIII, Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2006)	Ann. XIII, Pars 2	L. Frey
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2006)	51 No. 1	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2006)	51 No. 2	J. J. Wójcicki
7.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2006)	50 nr 1/2	Z. Mirek
8.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2006)	50 nr 3/4	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autr/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	J. SZWEYKOWSKI. An annotated checklist of Polish liverworts and hornworts. Biodiversity of Poland (2006)	Vol. 4	Z. Mirek
2.	A. NIKEL. Flora i zagadnienia geobotaniczne Pogórza Spiskiego. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum</i> (2006)	No. 8	L. Frey
3.	K. OKLEJEWICZ. Distribution patterns of <i>Rubus</i> species (<i>Rosaceae</i>) in the Eastern part of the Polish Carpathians. <i>Polish Botanical Studies</i> (2006)	Vol. 21	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	Ostoje roślinne w Polsce (2005)		Z. Mirek, A. Nikel, W. Paul, Ł. Wilk
2.	Red list of plants and fungi in Poland (2006)		Z. Mirek, K. Zarzycki, W. Wojewoda, Z. Szeląg
3.	Rzadkie, ginące i reliktowe gatunki roślin i grzybów. Problemy zagrożenia i ochrony różnorodności flory Polski (2006)		Z. Mirek, E. Cieślak, B. Paszko, W. Paul, M. Ronikier
4.	H. BEDNAREK-OCZYRA. A taxonomic monograph of the moss genus <i>Codriophorus</i> P. Beauv. (<i>Grimmiaceae</i>) (2006)		R. Ochryra
5.	P. KWIATKOWSKI. Current state, separateness and dynamics of vascular flora of the Góry Kaczawskie (Kaczawa Mountains) and Pogórze Kaczawskie (Kaczawa Plateau). Distribution atlas of vascular plants (2006)	Part I	L. Frey
6.	A. STRID. Flora hellenica bibliography (2006)		J. J. Wójcicki
7.	F. VELICHKEVICH, E. ZASTAWIAK. Atlas of the Pleistocene vascular plant macrofossils of the central and Eastern Europe. Pteridophytes and monocotyledons (2006)	Part I	J. J. Wójcicki
8.	Biologiczne i kulturowe aspekty gospodarki owczarskiej* (2005)		Z. Mirek, A. Nikel, W. Paul
9.	Tradycja i zwyczaje pasterskie Karpat w twórczości dzieci* (2006)		Z. Mirek
10.	Program aktywizacji gospodarczej i ochrony dzie-dzictwa małopolskich Karpat. Owca Plus* (2006)		E. Molik, E. Wierchoś
11.	Zastosowanie osiągnięć nauk w hodowli bydła** (2006)		J. Szarek

* Publikacja wspólna Akademii Rolniczej w Krakowie i Instytutu Botaniki PAN

** Publikacja wydana na zlecenie Akademii Rolniczej w Krakowie

2007

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2007)	47 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2007)	47 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2007)	Ann. XIV, Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2007)	Ann. XIV, Pars 2	L. Frey
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2007)	52 No. 1	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2007)	52 No. 2	J. J. Wójcicki
7.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2007)	51 nr 1/2	Z. Mirek
8.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2007)	51 nr 3/4	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	M. A. CHMIEL. Checklist of Polish Larger Ascomycetes. Biodiversity of Poland (2006)	Vol. 8	Z. Mirek
2.	Biologia traw. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum</i> (2007)	No. 9	L. Frey
3.	A. LUBEK. Antropogeniczne przemiany bioty porostów Świętokrzyskiego Parku Narodowego i otuliny. <i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica. Supplementum</i> (2007)	No. 10	L. Frey
4.	Krystyna Falińska, Janusz B. Faliński Festschrift. <i>Polish Botanical Studies</i> (2006)	Vol. 22	Z. Mirek, J. J. Wójcicki
5.	P. CZARNOTA. The lichen genus <i>Micarea</i> (<i>Lecanorales</i> , <i>Ascomycota</i>) in Poland. <i>Polish Botanical Studies</i> (2007)	Vol. 23	Z. Mirek
6.	J. PIĄTEK. Algae of the peat bog in Modlniczka (Wyżyna Krakowsko-Częstochowska Upland, S Poland). <i>Polish Botanical Studies</i> (2007)	Vol. 24	Z. Mirek
7.	D. L. SZLACHETKO. Contribution to the orchid flora of Guinea, West Africa. <i>Polish Botanical Studies</i> (2007)	Vol. 25	Z. Mirek
8.	K. VÁNKY. Smut fungi of the Indian Subcontinent. <i>Polish Botanical Studies</i> (2007)	Vol. 26	Z. Mirek
9.	Conservation-related problems of Pteridophytes in Poland. <i>Botanical Guidebooks</i> (2006)	No. 29	Z. Mirek, J. J. Wójcicki

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł	Rok wyd.	Redaktor
1.	A. ŁAJCZAK. Torfowiska Kotliny Orawsko-Nowotarskiej	2006	Z. Mirek
2.	Biodiversity of wild <i>Triticeae</i> (<i>Poaceae</i>) in Poland	2006	M. Mizianty
3.	M. KOSSOWSKA. Checklist of lichens and allied fungi of the Polish Karkonosze Mts	2006	J. J. Wójcicki
4.	M. CIACIURA. Bibliografia roślin naczyniowych Pomorza Zachodniego	2007	M. Ciaciura
5.	Biological issues in Grassem	2007	L. Frey
6.	Księga Polskich Traw	2007	L. Frey
7.	M. CEGŁA et al. Wypas wspólnotowy a zdrowie zwierząt, monografia*	2006	E. Wierzchoś, E. Molik et al.

* Publikacja wspólna Akademii Rolniczej w Krakowie i Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN

2008

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2008) M. KUPRYJANOWICZ. Vegetation and climate of the Eemian and early Vistulian Lakeland in Northern Podlasie	48 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2008)	48 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2008)	Ann. XV, Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2008)	Ann. XV, Pars 2	L. Frey
5.	<i>Wiadomości Botaniczne*</i> (2008)	52 nr 1/2	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERyjNE

L.p.	Autor/Tytuł(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	T. MAJEWSKI. <i>Laboulbeniales</i> . Atlas of the geographical distribution of fungi in Poland (2008)	Vol. 4	A. Chlebicki
2.	A. WACNIK, E. MADEYSKA (red.), Polska północno-wschodnia w holocenie. Człowiek i jego środowisko. Botanical Guidebooks (2008)	No. 30	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł	Rok wyd.	Redaktor
1.	A. ŁAJCZAK. Natura 2000 in Poland, Area PLH120016. The Orawsko-Podhalańskie Peatlands.	2007	Z. Mirek
2.	Architektura ogrodowa. Obiekty architektoniczne w kompozycjach ogrodowych	2007	A. Mitkowska, Z. Mirek, K. Hodor
3.	P. KWIATKOWSKI. Current state separateness and dynamice of vascular flora of the Góry Kaczawskie (Kaczawa Mountains and Pogórze Kaczawskie (Kaczawa Plateau). II. Phytogeographical analysis.	2008	L. Frey
4.	Czerwona Księga Karpat Polskich. Rośliny naczyniowe	2008	Z. Mirek, H. Piękoś-Mirkowa
5.	G. BONCZAR et al. Zdrowie i środowisko jako czynniki warunkujące efektywność produkcji owczarskiej, monografia*	2008	E. Wierchoś et al.

* Publikacja wspólna Akademii Rolniczej w Krakowie i Instytutu Botaniki im. W. Szafera PAN

2009

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł (rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2009) E. WOROBIEC, G. WOROBIEC. Middle Miocene flora and vegetation of the Legnica and Ruja lignite deposits, Lower Silesia, Poland	Vol. 49 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2009) Harald Walther Festschrift	Vol. 49 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2009)	Ann. XVI, Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2009)	Ann. XVI Pars 2	L. Frey
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2008)	Vol. 53 No. 1	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2008)	Vol. 53 No. 2	J. J. Wójcicki
7.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2009)	Vol. 54 No. 1	J. J. Wójcicki
8.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2009)	Vol. 54 No. 2	J. J. Wójcicki

9.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2008)	52 nr 3/4	Z. Mirek
10.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2009)	53 nr 1/2	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł/rok wydania	Vol./r.wyd.	Redaktor/Red. serii
1.	Atlas of pollen and spores of the Polish Neogene Vol. 3: Angiosperms (1)	2008	L. Stuchlik
2.	F. Yu. VELICHKEVICH, E. ZASTAWIAK. Atlas of the Pleistocene vascular plant macrofossils of the Central and Eastern Europe. Pt. 2. Herbaceous dicotyledons	2007	J. J. Wójcicki
3.	W. MULENKO, T. MAJEWSKI, M. RUSZKIEWICZ-MICHALSKA (red.), A preliminary checklist of micromycetes in Poland. Biodiversity of Poland	Vol. 9 2008	Z. Mirek
4.	Grass research	2009	L. Frey
5.	K. CZYŻEWSKA, M. KUKWA. Lichenicolous fungi of Poland. Biodiversity of Poland	Vol. 11 2009	Z. Mirek
6.	K. ZARZYCKI. Drzewa, krzewy i kwiaty w poezji Juliusza Słowackiego	2009	Z. Mirek
7.	Założenia rezydencjonalno-ogrodowe. Dziedzictwo narodu polskiego	2008	A. Mitkowska, Z. Mirek, K. Hodor
8.	M. WĘGRZYN. Porosty piętra kosodrzewiny w polskiej części Tatr Wysokich	2009	L. Frey

2010

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2010)	Vol. 50 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2010) Kazimierz Szczepanek Festschrift	Vol. 50 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2010)	Ann. XVII, Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2010)	Ann. XVII, Pars 2	L. Frey
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2010)	Vol. 55 No. 1	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2010)	Vol. 55 No. 2	J. J. Wójcicki
7.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2009)	53 nr 3/4	Z. Mirek
8.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2010)	54 nr 1/2	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł	Rok wyd.	Redaktor/Red. serii
1.	P. MARCINIUK. Szata roślinna śródpólnych siedlisk Podlaskiego Przełomu Bugu	2009	L. Frey
2.	Taxonomy the queen of science – the beauty of alga	2010	K. Wołowski
3.	L. FREY. Karol Linneusz: książkę botaników, profesor profesorów	2010	L. Frey
4.	Rare, relict and endangered plants and fungi in Poland	2010	Z. Mirek, A. Nikel
5.	K. ROSTAŃSKI et al. Evening-Primroses (<i>Oenothera</i>) occurring in Europe	2010	Z. Mirek

6.	IX Ogólnopolskie Spotkanie Naukowe „Biologia traw”	2010	M. Szczepaniak, B. Paszko
7.	J. SZWEYKOWSKI, H. KLAMA, Z. MIREK, M. RONIEMER (red.), Liverworts of the Polish Tatra National Park. Biodiversity of the Tatra National Park, Vol. 3	2010	Z. Mirek., M. Ronikier
8.	Z. MIREK. Botanicy na Cmentarzu Rakowickim	2010	J. Marcinek, M. Nowak
9.	G. WOŹNIAK. Zróżnicowanie roślinności na zwałach pogórnicych Górnego Śląska	2010	Z. Mirek
10.	Z. PODBIELKOWSKI. Wiersze	2010	Z. Mirek

2011

CZASOPISMA

L.p.	Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor
1.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2011)	Vol. 51 No. 1	L. Stuchlik
2.	<i>Acta Palaeobotanica</i> (2011)	Vol. 51 No. 2	L. Stuchlik
3.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2011)	Ann. XVIII, Pars 1	L. Frey
4.	<i>Fragmenta Floristica et Geobotanica Polonica</i> (2011)	Ann. XVIII, Pars 2	L. Frey
5.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2011)	Vol. 56 No. 1	J. J. Wójcicki
6.	<i>Polish Botanical Journal</i> (2011)	Vol. 56 No. 2	J. J. Wójcicki
7.	<i>Wiadomości Botaniczne</i> * (2010)	54 nr 3/4	Z. Mirek

* Czasopismo wydawane przez Polskie Towarzystwo Botaniczne i Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN

WYDAWNICTWA SERYJNE

L.p.	Autor/Tytuł/(rok wydania)	Tom/Nr	Redaktor serii
1.	Biological Invasions in Poland (2010)	Vol. 1	Z. Mirek
2.	A. WACNIK, E. MADEYSKA (red.), Polska północno-wschodnia w holocenie. Człowiek i jego środowisko. Botanical Guidebooks (2008)	No. 30	Z. Mirek

WYDAWNICTWA ZWARTE

L.p.	Autor/Tytuł	Rok wyd.	Redaktor/Red. serii
1.	Karol Darwin w oczach polskich botaników XIX–XXI wieku	2010	Z. Mirek
2.	Rośliny Biblijne. Leksykon	2011	Z. Włodarczyk, Z. Mirek
3.	Konferencja Naukowa Młodzi w Paleontologii „Plantae et animalia in silico”	2011	A. Jarzynka, P. Olejniczak, A. Jurochnik
4.	Zróżnicowanie roślinności i sukcesja wtórna na odłogach wielkopowierzchniowych Pogórza Przemyskiego	2011	B. Barabasz-Krasny, L. Frey
5.	Planta Europa Conference . Actions for Wild Plants. Book of abstracts	2011	Z. Mirek, A. Nikel, W. Paul, M. Ronikier
6.	The vascular plants of the Olkusz Ore-bearing Region. Flora naczyniowa Olkuskiego Okręgu Rudnego	2011	P. Kapusta
7.	Advances in grass biosystematics	2011	L. Frey
8.	The Nature and Culture of Latin America. Review of Polish studies	2011	Z. Mirek., A. Flakus, A. Krzanowski, A. Paulo, J. Wojtusiak

SPOTKANIE Z LOGOSEM

Meeting Logos

Niniejszy tekst to zamykająca refleksja mojego referatu na sesji dedykowanej profesorowi Kazimierzowi Zarzyckiemu z okazji 80. rocznicy jego urodzin. Główna część referatu poświęcona była bioróżnorodności Polski oraz działalności Instytutu Botaniki PAN jako Centrum Badań i Dokumentacji Bioróżnorodności Flory i Mykobioty Polski. Zdecydowałem się na odrębne opublikowanie tego tekstu, gdyż stanowi refleksję ogólniejszej natury, która (jak wierzę) nie dotyczy tylko Instytutu Botaniki PAN, czy specyfiki pracy w tej jedynie placówce. Teks pozostawiam w formie, w jakiej został wygłoszony.

SPOTKANIE Z LOGOSEM. Chciałbym zatrzymać się na chwilę i zastanowić nad głębszym sensem naszej pracy tu w Instytucie Botaniki PAN, gdzie pochylamy się nad bioróżnorodnością. Dziś mamy czas świętowania i jest to dobra okazja do nieco ogólniejszej refleksji. Zatytułowałem ją „Spotkanie z Logosem”. Taka ogólniejsza i głębsza refleksja wydaje się bardzo potrzebna, byśmy myślenia o tajemnicy życia wyrażonej w bioróżnorodności nie ujmowali jedynie jako „przedmiotu naszej pracy naukowej” lub w kategoriach „zasobów środowiska”, które trzeba co najwyżej „racjonalnie użytkować” lub „racjonalnie zagospodarować”. Często zapominamy, że świat, któremu szczególny walor i sens nadaje obecne w nim życie, manifestujące się bioróżnorodnością, to świat, który powinniśmy poznawać przede wszystkim po to, by bardziej świadomie i twórczo uczestniczyć w *creatio continua*; w podtrzymywaniu rozwoju tego życia, które jest w nim obecne. Świadomie uczestniczyć w kreacji nie znaczy jednak manipulować życiem, jak to często czyni współczesna nauka ogłaszając „koniec biologii”, jako nauki poznającej życie, na rzecz biotechnologii manipulującej życiem i mającej ambicję tworzenia nowego kształtu życia biologicznego; tworzenia go niejako *de novo*.

Kiedy zaczynamy się zastanawiać nad głębszym sensem naszej pracy, to chcąc nie chcąc,

opuszczamy pole badań empirycznych i pole czystej nauki. Współczesna nauka, a w szczególności jej zideologizowana forma, jaką jest scjentyzm, nie lubi słowa „sens”, bo domaga się ono pozanaukowej refleksji, a często także innej perspektywy oglądu rzeczywistości i innej, pozanaukowej drogi poznania. Drogi, którą dziś często lekceważymy i zupełnie zaniedbujemy. *A propos* „innej drogi poznania”, to dostałem ostatnio piękną książkę od naszego Jubilata, Profesora K. Zarzyckiego; książkę będącą zbiorem wywiadów, m.in. ze znanymi biologami, zatytułowaną „Jak wierzą uczeni”. Byłem zaskoczony, czytając pełne powagi wypowiedzi wybitnych naukowców, w większości członków Polskiej Akademii Nauk, bardzo jasno podkreślających ograniczoność nauk empirycznych w poznawaniu tajemnicy życia i świata – a równocześnie, w tym co mówili – otwartych na poznawczy wymiar *Fides*. W tych wywiadach z mocą przywracano do łask obie drogi poznania, a zarazem dwa jego porządki – *Fides et ratio*, których co prawda nie wolno mylić i nie wolno mieszać ze sobą, ale też nie wolno zapominać, że oba są potrzebne – co podkreślano – do pełnego zrozumienia świata i jego najbardziej niepojętego fenomenu, jakim jest życie wyrażające samo siebie bioróżnorodnością.

Fides et ratio – dwa skrzydła potrzebne, jak to kiedyś zauważył Jan Paweł II w swojej encyklice pod tym samym tytułem, do wysokiego i bezpiecznego lotu ludzkiej myśli i ludzkiego ducha.

Nie bez powodu odwołuję się do osoby Jana Pawła II. Chcę bowiem, w kontekście naszych rozważań, przywołać Jego stwierdzenie mówiące, że „Człowiek, aby zrozumieć samego siebie, musi nauczyć się obcować z przyrodą” a więc w szczególny sposób z bioróżnorodnością, czyli całym bogactwem życia obecnego w tejszy przyrodzie i stanowiącego jej wyjątkowy komponent – by nie powiedzieć – sens jej istnienia. Witając przed paru laty Kardynała Stanisława Dziwisza w progach Instytutu odwołałem się do tych, przywołanych powyżej słów Jana Pawła II, a Kardynał poprosił, aby zostały one w Instytucie jako kanwa naszej stałej refleksji. Powiesiłem

je w gabinecie dyrektorskim pod otrzymanym w darze od Kardynała portretem Jana Pawła II, wielkiego obrońcy życia we wszystkich formach jego istnienia. Dziś jest dobra okazja do głębszej refleksji i postawienia pytania o sens owej sentencji w kontekście naszej pracy. Zapytajmy, czym jest owo kluczowe dla sprawy *obcowanie z przyrodą*, a więc w szczególności sposób z bioróżnorodnością; obcowanie, którego mamy się nauczyć, aby poznać samych siebie. Obcowanie mieści w sobie trzy ważne aspekty: pierwszy to bliskość, drugi to poznanie, trzeci to miłość. Poznanie jest bardzo ważne, jest bowiem na usługach miłości. *A miłość, to adekwatna odpowiedź (dana tu i teraz) na autentyczne potrzeby danego bytu*. Aby odpowiedzieć adekwatnie, należy odnośne potrzeby dobrze poznać. Z kolei, aby poznać, trzeba być blisko. W poznaniu, o którym mowa, droga wiodąca poprzez *ratio* – poprzez rozum, poprzez naukę – wpisana jest w naszą profesję, jako naukowców, biologów (botaników). Możemy zapytać, czy aby nie takie, na miłość właśnie (czyli na służbę) ukierunkowanie naszego poznawczego wysiłku, miał na względzie Kardynał, prosząc by ta myśl Jana Pawła II towarzyszyła pracy Instytutu? Jeżeli tak, czego można się domyslać, to jest zadziwiające, jak spójne byłoby takie właśnie ukierunkowanie wysiłku poznawczego z myślą Mariana Raciborskiego – twórcy krakowskiej szkoły geobotanicznej. Napisał on kiedyś znamienne słowa o miłości Ojczyzny, którą stawiał w centrum całego ludzkiego życia: *uczucie miłości ojczyzny, wspólnoty ze społeczeństwem i ziemią wytworzone jedynie na podstawie tradycji i lektury, historii i poezji może być bardzo silne, lecz jeśli mu brakuje bliższej znajomości rzeczy mglistym się staje i bezpłodnym*. Tymczasem miłość musi być płodna.

Ta myśl Mariana Raciborskiego została umieszczona przeze mnie jako motto na pierwszej planszy wprowadzającej w otaczającą nas tutaj muzealną wystawę¹, poświęconą historii polskiego krajobrazu roślinnego. Wystawa jest

owocem trudu poznawczego polskich paleobotaników, czy szerzej geobotaników. Przez przywołanie słów Mariana Raciborskiego chciałem podkreślić, że owo *bliższe poznanie i zrozumienie* historii współczesnego krajobrazu roślinnego Polski, krajobrazu będącego najwyższym poziomem organizacji bioróżnorodności, jest warunkiem mądrej i odpowiedzialnej miłości Ojczyzny, która była tak głęboko wpisana w działalność ochroniarską patrona Instytutu – Władysława Szafera, ucznia Mariana Raciborskiego. Takie ukierunkowanie trudu poznawczego pozwala także zrozumieć dlaczego, nazwany przez Władysława Szafera duchowym ojcem ochrony przyrody Jan Gwalbert Pawlikowski, uważał ochronę przyrody nie za gałąź przyrodoznawstwa, skądinąd podstawowego dla tejże ochrony, ale przede wszystkim za etykę – a więc naukę o *dobru i odpowiedzialności*. Dobro każdego żywego bytu trzeba poznać, by wiedzieć, jak odpowiadać na jego życiowe potrzeby i jak go przez to chronić. Obok poznania, będącego owocem naszej pracy naukowej, nie można jednak przejść obojętnie lub też potraktować go instrumentalnie. Poznanie nie jest po to, by nim dowolnie manipulować; robić z nim, „co się zechce”. Ono zawsze zobowiązuje, woła o odpowiedź, czyli rodzi odpowiedzialność za poznane dobro każdego bytu; dla nas odpowiedzialność ta wyraża się w mądrym upowszechnianiu wiedzy, tworzeniu biologicznych i szerzej, ogólnoprzyrodniczych podstaw dobrego gospodarowania środowiskiem oraz podstaw ochrony zagrożonej bioróżnorodności. Taka postawa należy, przede wszystkim poprzez działalność Władysława Szafera, do pięknej tradycji współtworzącej tożsamość Instytutu.

Wróćmy jednak do owego obcowania z przyrodą, od którego zaczęliśmy naszą refleksję, przywołując myśl Jana Pawła II. Wiemy, że jego szczególnym elementem jest poznanie, które powinno prowadzić ostatecznie nie tylko do „wysokoimpaktowych” publikacji, ale przede wszystkim do pełnej miłości troski o zachowanie tożsamości ojczystego krajobrazu, opisanego bioróżnorodnością; tego krajobrazu, który stanowiąc środowisko naszego życia, kształtuje nas i buduje

¹ Sesja odbywała się w sali Muzeum Botanicznego IB PAN, gdzie rzeczona wystawa się znajduje.

naszą własną tożsamość, a budując ją, ujawnia tym samym, *kim jesteśmy*. Tak zamyka się hermeneutyczny krąg wypowiedzi Jana Pawła II dotyczącej w ogólności przyrody a w szczególności sposób bioróżnorodności i jej znaczenia w życiu człowieka. Oczywiście, znaczenie to nie ogranicza się jedynie do aspektów tu poruszonych.

Zadziwiająca jest spójność prowadząca od wypowiedzi Mariana Raciborskiego, wiążącego dogłębne poznawanie przyrody z miłością Ojczyzny, poprzez społeczny wymiar zaangażowania Władysława Szafera, ukazującego nam praktyczny wymiar tej miłości wyrażony w ochronie przyrody, po swoistą koronę tego ciągu, jaką jest wypowiedź Jana Pawła II. Dzięki tym trzem wypowiedziom lepiej rozumiemy znaczenie bioróżnorodności z jednej strony, z drugiej zaś – pełniej odczytujemy tożsamość Instytutu, który poznaniu tej bioróżnorodności służy. Dostrzegamy przez to także społeczny wymiar oraz najgłębszy sens i szerszą perspektywę naszej pracy.

Sens ów musiał także dostrzec kiedyś w działaniach Władysława Szafera ówczesny biskup Karol Wojtyła, podczas ich wspólnych krakowskich spotkań i rozmów. Wyraził to później w słowach wypowiedzianych w akademickiej kolegiacie Św. Anny, odpowiadając mszę świętą za śp. profesora Władysława Szafera w kilka tygodni po jego śmierci. Powiedział wówczas: „W tej chwili muszę przypomnieć moją rozmowę ze Zmarłym, na kilka tygodni przed śmiercią. Głównym [jej] tematem była Ojczyzna [i] przyszłość narodu” – i dodał – „To mówił wielki wychowawca, wielki uczony, a także wielki syn polskiego narodu”. Piękne świadectwo z wiarygodnych ust o patronie Instytutu.

Na koniec, w kontekście tych rozważań warto dodać jeszcze jedno ogniwo do tego logicznego ciągu. Jesteśmy – jako biolodzy – prawdziwymi szczęściarzami, bo nasza praca to nieustanne obcowanie z pięknem, z najwykwintniejszymi dziełami sztuki, jakimi są twory przyrody i całe to bogactwo bioróżnorodności. Piękno przyrody jest ważne i domaga się kontemplacji. To także jedna z dróg poznania. Przypominał nam o niej i o jej ważności ów tischnerowski gazda, który

„od czasu do czasu szedł w góry, nie po to jednak, by tam trawę kosić lub owce paść”, ale – jak pisał ks. Józef Tischner – „by się pięknem gór nadziwować”. To spotkanie z pięknem przyrody uskrzydla nas do pracy. A uskrzydla nie bez powodu, bo jak zauważył kiedyś Cyprian Kamil Norwid: „piękno jest po to, aby... zachwycalo ... do pracy; ... praca zaś po to, by ... się zmartwychwstało”. Dla biologa, pochylającego się nad tajemnicą życia, takie ukierunkowanie wysiłku poznawczego ma szczególnie głęboki sens.

Zbigniew MIREK

POLSKIE BADANIA I BADACZE SEGETALNI, CZYLI O SPOTKANIACH NAUKOWYCH I PRZYNALEŻNOŚCI KLUBOWEJ

**Outline of the Polish studies and segetal
researchers about scientific meetings
and club belonging**

KONFERENCJE I DOROBEK

W dniach 6–7 września 2011 roku odbyła się Krajowa Konferencja Naukowa z wieloletniego już cyklu pt. „Rejonizacja chwastów segetalnych w Polsce”, który w brzmieniu początkowym miał rozszerzenie „dla potrzeb rolnictwa”. W latach 1971–1985 był to międzyresortowy temat badawczy, opracowany w ówczesnym Zakładzie Ekologii i Zwalczania Chwastów IUNG we Wrocławiu (od 2007 roku Zakład Herbológii i Technik Uprawy Roli IUNG PIB) pod kierunkiem prof. Józefa Roli i walnym udziale prof. Eugeniusza Kuźniewskiego, który do jego realizacji stworzył ogólnopolską grupę badawczą złożoną z botaników i agrobotaników. Dzięki roztropności i niezwykłej wprost witalności prof. Józefa Roli, ustanie finansowania nie wpłynęło na zahamowanie badań nad chwastami, wręcz przeciwnie – aktywność naukowa wspomnianej grupy badawczej utrzymała się, a po roku 2000 – powodowana „ściganiem się o punkty” ilościowo nawet wzrosła. Ta nowa strategia szybko

pokazała, że sprawne ogłaszanie drukiem prac, wymagających przeprowadzenia badań w „laboratorium terenowym”, polega w znacznej mierze na dzieleniu problemu badawczego na mniejsze fragmenty czy stosowaniu innych jeszcze zabiegów. Rezultat łatwo zauważyć, bowiem wydawnictwa poprawione zostały wskaźniki ilościowe, zapewne na niekorzyść opracowań całościowych. Dowodnie mówią o tym cztery wydane dotąd bibliografie z pracami polskich badaczy (Jackowiak, Latowski 1996, Latowski, Jackowiak 2001, 2006, 2011), poświęcone chwastom polnym z zakresu florystycznej, ekologicznej i historycznej geografii roślin, fitosocjologii, taksonomii, różnych aspektów biologii i ekologii, zagadnień metodycznych, a także z obszaru wiedzy interdyscyplinarnej. Dość powiedzieć, że bibliografie te zawierają łącznie 2263 prace. Oddzielne zestawienia z tego zakresu obejmują ponadto 38 podręczników, skryptów i atlasów oraz 50 rozpraw doktorskich.

Wrześniowa konferencja była jubileuszowym 35 spotkaniem, w którym – jak zawsze – uczestniczyli pracownicy kilkunastu uczelni oraz instytutów badawczych z całego kraju, dla których chwasty segetalne są głównym lub ważnym obiektem badawczym.

Konferencyjny cykl odznacza się cechami, dzięki którym – jak się wydaje – funkcjonuje nieprzerwanie z wysoce satysfakcjonującą, coroczną regularnością. Regularności tej nie zdołał nawet przerwać stan wojenny w 1982 roku! Na czele cyklu stoi niezmiennie i niepodzielnie nim zarządza prof. Józef Rola – *Explorator superior* for. *asperulus*.

Spotkania segetalne były na ogół dwudniowe. Rozpocynały się zamówionymi wystąpieniami plenarnymi, po czym wygłaszano referaty związane z przewodnią tematyką danej konferencji, a w części popołudniowej (od 1985 roku) normą stały się też sesje plakatowe. Pierwszy dzień wieńczyło wieczorne spotkanie integracyjne „pod dachem” lub „przy ognisku”, okraszone dobrym jadem, muzyką i tańcami. Niekiedy konferencje trwały 3 dni, wówczas w pierwszym dniu przedstawiano wyłącznie referaty plenarne. Wygłaszał je często samodzielnie (lub

ze współpracownikami) Józef Rola – animator i nieustraszony rzecznik utrzymania konferencyjnych mityngów, ówcześni liderzy organizującego ośrodka (Saturnin Borowiec, Helena Domańska, Dominik Fijałkowski, Tadeusz Głazek, Józef Misiewicz, Benon Polakowski, Andrzej Sendek, Ewa Stupnicka-Rodzinkiewicz, Helena Tokarz, Waldemar Żukowski) bądź zapraszani wybitni specjaliści (Janusz B. Faliński, Jan Kornaś, Wiesław Oleszek, Zdzisław Wójcik), a niekiedy również goście z krajów ościennych (Ukraina, Słowacja, Niemcy).

Drugi (względnie trzeci) dzień w całości wypełniała sesja terenowa, w czasie której uczestnicy zapoznawali się z chwastami rosnącymi na wcześniej zlustrowanych przez organizatorów plantacjach. Szczególnie żywe były dyskusje w czasie pierwszych konferencji. Zderzyły się wówczas ze sobą dwa, zgoła odmienne podejścia, które hasłowo można sprowadzić do pojęć „gleba” i „roślina”. Przedstawiciele nauk rolniczych istotę składu roślin zachwaszczających uprawę przypisywali warunkom glebowym, mniejszą uwagę przykładając do prawidłowej identyfikacji trudniejszych taksonów, podczas gdy botanicy wskazywali na ściśle powiązania struktury gatunkowej zachwaszczenia z warunkami glebowymi, rodzajem uprawy, właściwościami biologicznymi chwastów czy położeniem geograficznym analizowanej agrocenozy polnej. Nierzadkie były sytuacje, w których botanicy niejako „odkrywali” przed uczestnikami nieznane im wcześniej, trudniejsze taksony m.in. z rodzaju *Aphanes*, *Avena*, *Galeopsis*, *Galium*, *Polygonum* czy *Veronica*. Natomiast agrobotanicy skutecznie wprowadzili geobotaników w tajniki klasyfikacji gleb, a zwłaszcza konfrontowania i korygowania diagnoz kompleksów glebowych uwidoczniowych na mapach glebowo-rolniczych.

Intensywne i owocne doskonalenie metodyki miało miejsce w czasie pięciu początkowych konferencji, począwszy od inauguracyjnej w Lublinie (1977) i następnych w Łodzi (1978), Szczecinie (1979), Olsztynie (1980) i Krakowie (1981). Chodziło też o warsztatowe ujednolicenie prowadzonych obserwacji i sporządzania analiz, by tym samym uzyskać wysoką wiarygodność

w uchwyceniu aktualnego zachwaszczenia. Oczekiwana rzetelność osiągnięto uwzględniając regionalną strukturę zasiewów oraz prowadzenia badań w miejscowościach wyznaczonych metodą „złotych punktów”, zapewniającą równomierne rozłożenie w geograficznej przestrzeni, a zaproponowaną przez prof. Eugeniusza Kuźniewskiego.

Jego autorstwa był też pomysł włączenia do badań powierzchni stałych, dających wgląd w dynamikę przemian chwastów. Wkład metodyczny prof. E. Kuźniewskiego znalazł odzwierciedlenie w segetalnej nomenklaturze (*Explorator elegans* var. *methodicus* for. *nauta-marinus*).

Zgromadzona dokumentacja, licząca ogółem ponad 75 tysięcy analiz jednostkowych, stała się podstawą makroregionalnych syntez, opublikowanych w postaci dwóch serii przez IUNG w Puławach. Opracowania te ukazywały nasilenie zagrożenia upraw przez wybrane chwasty (w 6-stopniowej skali) na użytek praktyki rolniczej w jednostkach administracyjnych (gmin i województw) całego kraju.

Pierwsza seria R (220/1–8) była synteza badań przeprowadzonych w latach 1976–1985 i obejmowała chwasty najbardziej uciążliwe dla rolnictwa: *Agropyron repens* i *Stellaria media* (wszystkie uprawy), *Apera spica-venti* (zboża ozime i rzepak), *Chenopodium album* (zboża jare, burak, kukurydza, ziemniak, rośliny strączkowe), *Stellaria media*, *Galium aparine* i *Tripleurospermum inodorum* (zboża ozime, rzepak), *Anthemis arvensis*, *Avena fatua* (zboża jare), *Setaria viridis* i *S. glauca* oraz *Echinochloa crus-galli* (kukurydza, burak, ziemniak, rośliny strączkowe).

Seria druga R (292/1–8) zawierała analizę występowania: *Equisetum arvense* (wszystkie uprawy), *Galeopsis tetrahit* (zboża ozime, rzepak), *Lamium purpureum* i *L. amplexicaule* (zboża ozime, rzepak), *Polygonum convolvulus*, *P. persicaria* (wszystkie uprawy) oraz *Viola arvensis* (zboża ozime, rzepak).

Jako zasadę przyjęto, że każdy ośrodek biorący udział w badaniach przyjmuje obowiązek zorganizowania konferencji, przy czym informację o miejscu i tematyce przekazywał zawsze

nieustrudzony organizator i niekwestionowany szef omawianego cyklu, czyli prof. Józef Rola. Nie może zatem dziwić, że w artykule z 2007 roku „Segetalia Polonica – systema novum” (patrz *Wiadom. Bot.* **51**(3/4): 127–132), nasz segetalny guru został „typem nomenklatorycznym”, któremu nadałem rangę klasy (*Rolopsida*).

Po 1981 roku konferencje określały hasła tematyczne. Chronologiczny ich rejestr przedstawia się następująco: VI (1982) Gdańsk (Stare Pole k. Malborka) „Niektóre aspekty geograficzno-ekologiczne roślinności segetalnej Pomorza Wschodniego”; VII (1983) Warszawa (Poświętne), „Zbiorowiska segetalne Mazowsza”; VIII (1984) Słupsk (Redło) „Wybrane aspekty ekologii chwastów segetalnych Pomorza Środkowego”; IX (1985) Poznań (Sielinko) „Rozmieszczenie, ekologia i biologia chwastów”; X (1986) Rzeszów „Rozmieszczenie, ekologia i biologia chwastów”; XI (1987) Wrocław „Dynamika zachwaszczenia pól uprawnych”; XII (1988) Katowice (Bielsko-Biała) „Występowanie *Agropyron repens* w uprawach polowych”; XIII (1989) Siedlce „Problem chwastów gleb lekkich i metody ich zwalczania”; XIV (1990) Wrocław (Wysoka) „Technika komputerowa – metodyka badań chwastów”; XV (1991) Kraków „Zachwaszczenie upraw na przestrzeni lat 1980–1990”; XVI (1992) Lublin „Problem chwastów na wtórnych odłogach”; XVII (1993) Szczecin „Zmiany w zachwaszczeniu pól wywołane trudną sytuacją ekonomiczną rolnictwa”; XVIII (1994) Olsztyn (Bęsia) „Przyczyny i źródła zachwaszczenia pól uprawnych”; XIX (1995) Bydgoszcz „Ekspansywne chwasty segetalne”; XX (1996) Łódź „Ginące i zagrożone gatunki flory segetalnej”; XXI (1997) Wrocław „Zachwaszczenie wtórne roślin okopowych i ściernisk”; XXII (1998) Wrocław (Łosiów) „Wpływ powodzi w roku 1997 na zachwaszczenie pól uprawnych”; XXIII (1999) Skierniewice „Przenikanie gatunków ruderalnych z siedlisk sadowniczych i parkowych do zbiorowisk upraw warzywniczych i rolniczych”; XXIV (2000) Siedlce „Zbiorowiska chwastów w gospodarstwach ekologicznych”; XXV (2001) Wrocław „Udział *Amaranthus retroflexus*, *Chenopodium album*

KLUB CHWAŚCIARSKA ELITA

Legitymacja członkowska

Nr 24

Wrocław, dnia 6.09.2011 r.

★

Postanowieniem Kapituły chwastologów polskich
uczestniczących w XXXV Krajowej Konferencji Naukowej z cyklu
„Rejonizacja chwastów segetalnych w Polsce”
zgodnie z trybem przyznawania godności honorowych, nadaje się

prof. dr hab. Waldemarowi Żukowskiemu

tytuł

CHWAŚCIARZA ZWYCZAJNEGO

za dotychczasowy wkład w rozwój agrofittologii z zakresu geografii,
ekologii i biologii chwastów segetalnych, udokumentowany
aktywnością w sferze organizacji nauki i dorobkiem publikacyjnym

Przewodniczący Kapituły

(prof. Karol Latowski)

Członkowie Kapituły

(prof. Tadeusz Kornik)

(prof. Ignacy Kutyna)

(prof. Jan T. Siciński)

i *Echinochloa crus-galli* w zbiorowiskach segetalnych”; XXVI (2002) Słupsk (Ustka) „Rośliny segetalne jako bioindykatory”; XXVII (2003) Kraków (Krynica) „Chwasty segetalne – pozytywne aspekty występowania w agrocenozach”; XXVIII (2004) Olsztyn „Sukcesja wtórna roślinności na gruntach porolnych”; XXIX (2005) Poznań (Czarniejewo) „Flora i roślinność segetalna obszarów chronionych”; XXX (2006) Wrocław (Krzyżowa) „Dynamika zbiorowisk segetalnych w gospodarstwach różniących się sposobem użytkowania pól”; XXXI (2007) Lublin „Biologia chwastów segetalnych”; XXXII (2008) Rzeszów „Roślinność towarzysząca uprawom energetycznym oraz biologia wybranych gatunków chwastów”; XXXIII (2009) Siedlce „Migracja gatunków i rola gatunków migracyjnych w zbiorowiskach segetalnych oraz biologia gatunków z rodziny Poaceae”; XXXIV (2010) Bydgoszcz „Dynamika roślinności segetalnej na terenach zainwestowanych oraz biologia gatunków zachwaszczających uprawy na terenach podmiejskich”; XXXV (2011) Wrocław (Winna Góra) „Bioróżnorodność zbiorowisk chwastów terenów rolniczych”.

POWSTANIE I DZIAŁALNOŚĆ KLUBU

Uczestnicząc niemal od samego początku w zespole segetalnym i naocznie śledząc jego bieżącą aktywność (w czasie sesji sprawozdawczych, na konferencyjnych dyskusjach), miałem nie lada okazję do poznawania twórczości każdego członka zespołu. Zainteresowanie to, podsycane stałą mobilizacją ze strony niezapomnianego prof. Janusza B. Falińskiego, a później również słowami zachęty i ciepłym przyjęciem pierwszej bibliografii (w 1996 roku) przez prof. Jana Kornasia, przerodziło się w publikowanie – wspólnie z kolegą – prof. Bogdanem Jackowiakiem – kolejnych opracowań bibliograficznych.

Wieloletnia obecność w naszkicowanych tu badaniach segetalnych była niecodziennym doświadczeniem nie tylko na niwie naukowej. Coroczne spotkania konferencyjne i rozliczne inne okazjonalne kontakty (bibliografie, syntezy, rozmowy) dały niezłą orientację o osobowości wszystkich stałych członków zespołu. Tak nagromadzoną wiedzę wykorzystałem do „uwiecznienia” 24 osób i zdiagnozowania ich za pomocą epitetów taksonomicznych (Latowski 2007).

Dekadę wcześniej, powodowany ambicją uatrakcyjnienia pierwszego jubileuszu – XX konferencji, powołałem do życia elitarne stowarzyszenie, któremu nadałem nazwę „Klub Chwaściana Elita”. Poczuję się do całkowitej odpowiedzialności za wszelkie regulacje z tym Klubem związane, ponieważ ustalenia zostały tam wprowadzone przeze mnie niedemokratycznie, z pominięciem jakichkolwiek konsultacji! Najważniejsze z nich podaję poniżej.

Opracowałem regulamin nadawania godności honorowych, który powiada, że nominację może uzyskać każda osoba z zespołu polskich agrofittologów, jeśli tylko spełnia ona przewidziane wymogi.

Ustanowiłem trzy stopnie godności honorowych. W kolejności, od tytułu najwyższego rangą, są to: CHWAŚCIARZ *PRIMUS INTER PARES*, CHWAŚCIARZ NADZWYCZAJNY, CHWAŚCIARZ ZWYCZAJNY. Nadanie godności musi być udokumentowane odpowiednią, tj. wskazaną w regulaminie, liczbą prac z zakresu rozmieszczenia, ekologii i biologii chwastów segetalnych, a ujętych we wspomnianych bibliografiach. Z tego powodu nie przyznałem dotąd godności najwyższej (*primus inter pares*), która *ex definitione* powinna być szczególna. Zwolna jednak zbliża się do urzeczywistnienia...

Ciałem kolegialnym Klubu jest Kapituła. Pracami kieruje Prezydent, którym oczywiście samowładnie się ogłosiłem. Skład osobowy członków Kapituły każdorazowo wyznacza Prezydent Kapituły.

Nadanie honorowych godności potwierdzają ewidencjonowane i numerowane legitymacje członkowskie, wręczane nominatom przez Prezydenta Kapituły Klubu Chwaściana Elita w trakcie uroczystej kolacji. Werdykt Kapituły nie przewiduje skarg ani odwołań...

KLUB CHWAŚCIARSKA ELITA

Edycja I (Wrocław, 1997 rok)

Nr leg.

1. Aurelia U. Warcholińska – chwaściana nadzwyczajny
2. Saturnin Borowiec – chwaściana zwyczajny

3. Józef Rola – chwaściana zwyczajny
4. Ignacy Kutyna – chwaściana zwyczajny

Edycja II (Wrocław, 2001 rok)

5. Ewa Stupnicka-Rodzinkiewicz – chwaściana zwyczajny
6. Jan Teofil Siciński – chwaściana zwyczajny
7. Eugeniusz Kuźniewski – chwaściana zwyczajny
8. Janina Skrzyczyńska – chwaściana zwyczajny
9. Teofil Łabza – chwaściana zwyczajny
10. Marian Wesołowski – chwaściana zwyczajny
11. Zygmunt Wnuk – chwaściana zwyczajny
12. Jan Kapeluszy – chwaściana zwyczajny

Edycja III (Kraków – Krynica, 2003 rok)

13. Henryka Rola – chwaściana zwyczajny
14. Teresa Dąbkowska – chwaściana zwyczajny

Edycja IV (Wrocław – Krzyżowa, 2006 rok)

15. Tadeusz Korniak – chwaściana zwyczajny
16. Czesława Trąba – chwaściana zwyczajny
17. Czesław Hołdyński – chwaściana zwyczajny
18. Józef Misiewicz – chwaściana zwyczajny
19. Maria Jędruszczak – chwaściana zwyczajny

Edycja V (Siedlce, 2009 rok)

20. Jadwiga Anioł-Kwiatkowska – chwaściana zwyczajny
21. Stanisław Balcerkiewicz – chwaściana zwyczajny

Edycja VI (Wrocław – Winna Góra, 2011 rok)

22. Kazimierz Adamczewski – chwaściana zwyczajny
23. Adam Dobrzański – chwaściana zwyczajny
24. Waldemar Żukowski – chwaściana zwyczajny

LITERATURA

- JACKOWIAK B., LATOWSKI K. 1996. Rozmieszczenie, ekologia i biologia chwastów segetalnych. Bibliografia polskich prac do roku 1995. Prace Zakładu Taksonomii Roślin UAM w Poznaniu, 5. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- LATOWSKI K. 2007. Segetalia Polonica – systema novum. *Wiadom. Bot.* **51**(3/4): 127–132.
- LATOWSKI K., JACKOWIAK B. 2001. Rozmieszczenie, ekologia i biologia chwastów segetalnych. Bibliografia polskich prac za lata 1996–2000. Prace Zakładu Taksonomii Roślin UAM w Poznaniu, 11. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- LATOWSKI K., JACKOWIAK B. 2006. Rozmieszczenie, ekologia i biologia chwastów segetalnych. Bibliografia polskich prac za lata 2001–2005. Prace Zakładu Tak-

sonomii Roślin UAM w Poznaniu, 16. Esus Druk Cyfrowy, Poznań.

LATOWSKI K., JACKOWIAK B. 2011. Rozmieszczenie, ekologia i biologia chwastów segetalnych. Bibliografia polskich prac za lata 2006–2010. Prace Zakładu Taksonomii Roślin UAM w Poznaniu, 18. Wydaw. Kontekst, Poznań.

Seria 1

TOKARZ H. (red.) 1987. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion północny. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/1).

KORNIĄK T. (red.) 1988. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion północno-wschodni. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/2).

KUŹNIEWSKI E. (red.) 1988. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion południowo-zachodni. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/3).

LATOWSKI K. (red.) 1988. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion środkowo-zachodni. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/4).

SICIŃSKI J. T., ROLA H. (red.) 1988. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion środkowy. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/5).

FIJAŁKOWSKI D. (red.) 1986. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion środkowowschodni. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/6).

SENDEK A., ROLA H. (red.) 1987. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion południowy. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/7).

WESOŁOWSKI M. (red.) 1988. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1976–1985) – makroregion południowo-wschodni. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (220/8).

Seria 2

TOKARZ H. (red.) 1992. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989) – makroregion północny. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/1).

KORNIĄK T. (red.) 1993. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989)

– makroregion północno-wschodni. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/2).

ROLA H. (red.) 1992. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989) – makroregion południowo-zachodni. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/3).

ROLA H. (red.) 1992. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989) – makroregion środkowozachodni. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/4).

ROLA H. (red.) 1994. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989) – makroregion środkowy. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/5).

SKRZYZYŃSKA J. (red.) 1993. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989) – makroregion środkowo-wschodni. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/6).

ROLA H. (red.) 1993. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989) – makroregion południowy. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/7).

WESOŁOWSKI M. (red.) 1993. Występowanie wybranych gatunków chwastów w uprawach rolniczych (1978–1989) – makroregion południowo-wschodni. Suplement 1. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, Puławy. R (292/8).

Karol LATOWSKI

